

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

MODERN

Den
Sär nyaste
teaterdirektris
fru Pauline Brunius

Jaeger
Hov-
fOTO

K R Ö N I K A

där vår nyaste teaterdirektris berättar litet om sig själv.

SCENEN FRAMSTÄLLER EN RYMLIG salong möblerad elegant, gediget och med god regissörsblick för var varje sak bör stå. Kristallkronan i taket, de antika tavlorna på väggarna, den dyrbara golvmattan, allt är välvårdat, avpassat och arrangerat med smak. Utanför fönstren en bred balkong eller snarare terrass med växtgrupper och små trädgårdshörnor med stolar och bord. En utmärkt plats för gemytliga kräftsupéer under soltältets diskreta hägn. Eller också för att ta emot en tacksam huvudstads hyllning vid nästa jubileum. Våningen ligger nämligen en trappa upp och platsen, Karlaplan, är vidsträckt nog för deputationer.

Personer: Pauline Brunius, Besökaren. Den senare iakttar med smickrande uppmärksamhet divan som just håller på att inöva sin nyaste krävande roll, teaterdirektrisens. Hon har naturligtvis hundra järn i elden men tvingar sig ändå att med leende min sitta stilla på en stol och konversera utan att förråda att hon hör hur det fräser i nittionio och en halv av de hundra. Kanske bidrar också att besökaren med slug beräkning börjar tala om gamla tider när Pauline Lindstedt som tioårig baletträtta kilade på Operans scen. Det är ju alltid roligt att fördjupas i minnen och att erinra sig hur man utan att alls ha gått igenom någon elevskola klev från balletten direkt in i dramatiken och redan första året spelade en av de sedermera så många drottningrollerna: Anna i Ett glas vatten. Motspelare var Gustaf Fredriksson och hans vana teateröga såg vad som var att göra av novisen så han engagerade henne till och med vid sjukbädden. Hon hade spelat i Jordan runt och varit en av Indiens sköna bajadärer med både dansfötter och versfötter, ty hon ömsom dansade och läste känsliga verser. Hur pass tjocka de senare voro vet man inte men att bajadärkostymen var särdeles tunn är säkert. Och som teatern hade rykte om sig att scenen drog mera än salongen slutade den indiska dansen med ryska snuvan eller något ditåt. Men den bästa medicinen kom som sagt Frippe med: engagemang till Dramaten för två år. Han hade fäst sig vid den unga damens ståtliga figur, livliga temperament och så att hon talade korrekt svenska. Och det kan synas desto märkvärdigare som hon hade synnerligen provinsialt påbrå: hennes pappa var skåning och mamman från Västergyllen. Inte ens en så noggrann kriker som hennes instruktis Lotten Dorsch kinkade för uttalet. Det enda fel du har, sade hon, är att du som stockholmarna i allmänhet säga blåbär.

Blåbären blevo aptiligare med åren och konstens rönnbär väl inte heller alltför sura under de cirka tjugo år då hon vänjt publiken vid att en teaterkväll hos Ränft alltid hade något värdefullt att ge när Pauline Brunius namn stod på programmet. Vilken av sina många roller har hon själv njutit mest av? Hon svarade först Tora Parsberg men erinrar sig sen flera t. ex. Alice i Dödsdansen, Elisabet i Kring drott-

ningen, Shaksperes Beatrice och Schillers Jungfrun av Orléans och när uppräknigen hinner till Cyprienne i Vi skiljas begriper åhöraren att den som haft så många strängar på sitt instrument har svårt nog i valet. Det var förresten en förtjusande tid alla dessa år på Svenska teatern fyllda av både teaterglädje och arbetsglädje och med ett kamratskap som inte tog knäcken av att man årligt sade sin mening om varandras spel.

Nu spärrar besökaren upp sina ögon till den grad att skådespelerskan försäkrar att just så kan det gå till inom en krets av unga friska viljor som tåla att höra ett sannings ord som härdar och gör nytta. Det är fullt av fasor ibland men också fullt av glädje dessemellan. Naturligtvis får inte över-sitteri komma med i spelet. Man har trevnad av sitt arbete på ett helt annat sätt än när var och en går och sluter sig inom sitt skal och alltsammans verkar som ett snustorrt ämbetsverk. Så skall det i alla fall inte bli vid den nya Oscarsteatern och eftersom personalen redan försäkrat att det ligger vänlighet i luften så tycks där bli en sannskyldig luftkurort i vars klimat den stundom något krassliga Thalia torde känna livsandarna återvända.

Vad är förövrigt A och O i den konstnärliga verksamheten? frågar besökaren som känner tillfället till ett korsförhör alldeles för lämpligt att inte utnyttjas.

Jo, säger hon eftersinnande, det är sanning, det är med andra ord att alltid kunna försvara för sitt allra innersta vad man gör och att man verkligen gör det. Sanning, levande fantasi och entusiasm, tillfogar hon.

Och vad är Eder egen livsmaxim? fortsätter inkvistorn uppmuntrad av framgången. Inte heller nu blir fru Brunius skyldig svaret.

Jag skulle vilja, säger hon, att mitt arbete liksom jag själv och mitt sätt att vara alltid förde en frisk fläkt med sig, att över vad jag åstadkommer aldrig får vila något vanemässigt inte heller alltför ansträngt eller tradigt. Det jag gör skall verka nyuppslaget, gubevare oss för nattstånden konst! Från det jag var helt ung kände jag var dag som ett nytt arbetsfält och så hoppas jag att det skall bli förjämnan. Jag är aldrig så i form som när jag har något nytt som väntar på mig. Och jag älskar att folk vänder sig till mig för att intressera mig för än det och än det.

Särdeles oförsiktiga ord, fru Brunius, men rätt så karaktäristiska för att teckna Ert självporträtt. Kan ni komplettera det med flera drag?

Mitt självporträtt? Ja jag vet bara att jag ser ut på annat sätt än jag vill. Ibland överraskar jag mig i spegeln med en alldeles för skarp uppsyn. Då blir jag nästan hjärtskrämd och söker mjuka till minen. Se det blir ju lätt så när man har mycket arbete, läxläsning, instudering, repetitioner, uppträdande, turneer och så dessutom skall sköta om hem och barn att ansiktet får ett spänt uttryck, man går så att säga förjäm-

nan och håller repliken i luften — och pek-fingret med för den delen. — Man skulle kanske kunna säga om oss svenskor i allmänhet att vi äro litet för korrekta inte så naturligt älskvärda som exempelvis fransyskorna. Det är väl gammal förfinad kultur de ha att tacka. Man märker det också här bland en del aristokrater hos vilka ordet misslynthet aldrig tycks ha funnits till eller åtminstone fått ge sig uttryck. Det är väl det att släkten från urminnes tid har levat en fullkomligt onervös tillvaro och haft råd till det. Men de svenska damer som inte arbeta strängt skulle gå i breschen för att se glada och vänliga ut, förstås inte så att man merkt die Absicht för det tomma kallgrinet är ju vidrigt. Men jag inpräntar alltid hos mina barn: se vänliga ut!

Råd till min dotter, replikerar besökaren. Vad skulle vår moderna Anna Maria Lenn-gren mer vilja säga den unga damen?

En kuggfråga till! Jo — — jag skulle råda henne för det första att alltid försöka vara riktigt sann. Vidare får hon lov att förstå att man måste klara sig själv i livet, att man måste arbeta och att det inte är lätt men att man ändå kan få det bra. Men man ska inte försöka bluffa sig fram med fuskarbete, det hämnar sig alltid. Titta dig, skulle jag säga henne, omkring med gott humör och klara ögon och bilda dig en åsikt om allt men säg den inte förrän du blir tillfrågad.

Ja det där var förfärligt uppbyggligt och bra, säger besökaren och torkar bort något fuktigt ur ögonvrån, men vi kom ju alldeles bort ifrån ämnet: ert utseende?

Jag har flera stycken, jag kan se ryslig ut men också ganska hygglig ibland. Egentligen tror jag att jag gör mig bäst i friluft, det är nog min naturliga miljö. På fest rör jag mig som fisk i vatten, där trivs jag alldeles förträffligt. Jag dansar gärna men är inte färdig med charleston ännu. Blommor älskar jag förstås, de där rosorna i vasen är från vårt sommarställe vid Österskär. Där får jag tillfredsställa min håg för promenader, ibland följer jag John med bilen in till stan och så stiger jag av och promenerar nästan en mil tillbaka hem. Kläder tycker jag förfärligt mycket om men på sommaren är det lika skönt att slippa och att gå i enkel blus. Min hobby är att samla vackra gamla saker, aldrig glömmer jag på mina resor att gå på jakt efter sånt. Hela vårt hem har byggts upp bit för bit, var sak har sitt eget lilla minne och sin historia.

I detta ögonblick rasslar en nyckelknippa i dörrlåset. Herren till Fänrik Stål samt till Oscars men inte Nya teatern gör sin entré. Besökaren finner ögonblicket väl valt till sortie och han gör det med uppriktig önskan till vår nya direktris att den sympati man känner för hennes helgjutna personlighet och hennes glada optimism må överflyttas på teatern och att mödan skall bära god frukt, välsmakande som fru Paulines egna blåbär.

CELESTIN.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

FRU ELLER FRÖKEN ELLER VAD?

ETT TILLTALSORD FÖR DAMER EFTERLYSES. OCH NÅGRA KÄNDA PERSONER GE FÖRSLAG.

VI VETA SEDAN GAMMALT ATT brist och förbistring råder i det svenska språket, när det gäller tilltalsord. Men vetenskapen åstadkommer ingen ändring. Vi hålla troget fast vid att dagligen och stundligen trassla oss fram med de mest konstbesynnerliga vändningar för att tilltala främmande och mindre bekanta personer.

Hur många samtal mellan obekanta personer föras icke i passivum! Det är en fest att höra på: »Önskas det mera glace?» »Äks det helst bil?» »Tycks klädningen om?» Men även när vederbörande känna varandra är det kinkigt nog att konversera lätt och ledigt, om den ene är generalkrigskommissarie och den andre fälttygmästare. Ty det bekväma och lämpliga Ni är ju tyvärr omöjligt bland »fint folk.»

Damernas titelfråga tillspetsas ytterligare av att man skiljer på deras ogifta och gifta stånd. Presenteras man för en fröken, så är situationen räddad. Då räcker det i värsta fall med Fröken rätt och slätt. Men är den älskvärda sköna fru, då blir det värre. Ty Frun existerar bara på torget, Ni duger inte till en ansedd fru, damen är bara ett utomordentligt uppstylat tilltalsord i butiker och madame finner många tillgjort. Där står man alltså med sin fru — »önskas det kanske mera glace?»

Nej, det önskas ett tilltalsord, som kan användas gemensamt för alla damer, mellan främmande likaväl som bekanta. Låt oss höra vad några kända damer här föreslå.

Minfru ger ett gemensamt tilltalsord.

Författarinnan fru Frida Stéenhoff har länge och många gånger sysslat med titelfrågan och på förslag framfört ett helt nytt tilltalsord.

— Vi behöva ett tilltalsord för damer,

Damernas titelfråga är åter på tapeten genom en diskussion nyligen i Danmarks husmodersförening, som vill ha ett nytt tilltalsord gemensamt för alla damer. Spörsmålet har länge varit brännande, men väntar fortfarande sin lösning. Skulle inte »Damernas egen» kunna förmedla ett lyckligt förslag? Vi ha bitt några bekanta personer från olika arbetsområden om deras åsikt i den segslitna frågan. Våra läsarinns förslag väntas härnäst.

som inte delar upp dem i gifta och ogifta, säger fru Stéenhoff. Det är ett kvinnoakskrav helt enkelt. Men vi behöva också ett tilltalsord, vilket lika bekvämt som Ni dock icke har den nonchalanta klang, som detta genom tradition fått. Fru som tilltalsord går inte därför att det är enstavigt och obekvämt att säga i tilltal. Jag har därför framkastat förslaget »Minfru», efter förebild av det internationella franska madame och det holländska Mevrouw. I den lilla förstavelen min ligger ett lämpligt artighetstillägg. Detta Minfru skulle brukas för alla damer, gifta och ogifta, och duger både i salongskonversation, i butiker och på kontor. Det skulle användas i brev och det skulle även stå före namnet. Alltså Mfr Erika Erikson.

Fröken är ett bekvämt tilltalsord.

Advokaten Märtha Björnbom-Romson förordar Fröken som tilltalsord för alla damer:

— Jag har så många gånger tänkt komma fram med förslaget om att man skall kalla alla obekanta damer Fröken. Titeln är idealisk därför att den kan användas fristående från namnet. Att envisas med titlar som markera vårt gifta eller ogifta stånd är otidsenligt.

Tilltalsordet Fröken har också en anhängare i fru Julia Svedelius, som svarar:

— Det gör alldeles detsamma vad man använder för titel, bara man tilltalar sin nästa artigt och vänligt. Om man tar vara på tonfall och uttryckssätt kan man t. o. m. säga Ni. Är det fråga om en främmande dam, om vars gifta eller ogifta stånd man är okunnig, så har nog ordet »Fröken» en mjukare klang än »Frun».

Fröken mormor och madame!

Den bland stockholmskorna så populära tandläkaren Oscar Reuterswärd tycker att frökentiteln är omöjligare än t.

o. m. »frun». Vem skulle vilja ta risken av att titulera en visserligen ung men dock mormor, som uppträdde i sällskap med sina barnbarn, för »Fröken?»

— Kan inte »Damernas egen» utlysa en pristävling om bästa gemensamma titel för gifta och ogifta kvinnor? frågar dr. Reuterswärd. Sådana tävlingar har det visst varit många men saken är behjärtansvärd nog. Det vore inte lite skönt att veta vad man skulle kalla en dam, som man nödgas tilltala utan att veta vad hon heter.

För resten erbjuder sig doktor Reuterswärd älskvärt att fråga den patient som för tillfället frekventerar hans operationsrum vad hon ville tituleras.

Och patienten, en ung, skön och vittberest dam, håller på »madame».

Dr Alma Söderhjelm, som vi frågade härnäst, har tydligen sysslat för mycket med franska revolutionen, ty hon föreslår införandet av titeln medborgarinna. Däremot vågar hon inte tro att reformen skall lyckas. Som surrogat förefaller henne tilltalsordet Fröken bäst. Frökentiteln har också en vän i fru Elisabeth Östman-Sundstrand — »det vore väl underligt att kalla alla fru,» tycker hon.

Men när vi snodde över torget hem från vår frågeexpedition, då passade vi på att även intervju en av de damer, som ömsom kallas »gumma», ömsom »madame». Där finner frökentiteln intet gillande — hur skulle en dam, som med kärnarin granskar fisken, se ut om man titulerade henne Fröken? Och hur ledsna skulle icke de unga, söta nygifta fruarna bli, om man kallade dem Fröken,

Så nog finns det många synpunkter i ämnet, dessa och ännu fler, eller hur?

Som nya blir skodonen putsade med Ahlgrens NOBLESS

GLIMTAR UR ÖSTERRIKISKT KVINNOLIV

MEDELKLASSKVINNORNA UTFÖRA HJÄLTEDAD I DET TYSTA.

— DET TALAS SÅ mycket om Elsa Brändström, sade en av de många pensionerade generaler vi träffade i Österrike — en ännu ung man, ty efter kriget och revolutionen pensionerades man tidigt där.

— Ja, svarade jag, och så litet om fru Linder, fastän alla, Elsa Brändström själv först och främst, vittna om att hon gjort lika mycket som »Der Engel von Sibirien».

Men det var inte vad generalen ämnat säga. — Jag menade, återtog han, att när det talas om hjältinnan Den eller Den så tänker jag alltid på min hustru!

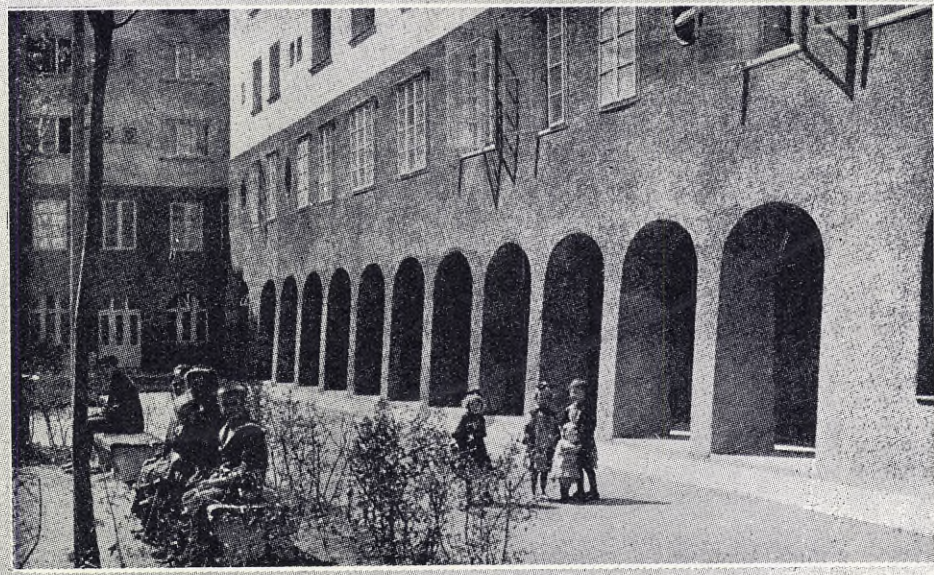
Han såg på henne, medan han talade, med det vackra uttryck en man har, som trofast beundrar sin maka. Jag följde hans ögon och den goda blick han fick till svar från den smala, bleka generalskan, där hon satt, med gammaldags finess konverserande sina svenska värdar vid middagsbordet. Hon var ung hon också, men epitetet »gammaldags» passade dock bäst in på henne av alla. Inte för att hennes kläder voro det, tvärtom. Men även om hon burit en toalett av ultramodernaste snitt skulle hon nog ändå verkat som om hon varit klädd i fårbofsärmar och fiskbensliv samt i andanom skuggat sitt smala, envisa damansikte, under det högt upptornade håret, med en spetsprydd volangparasoll, skyddande sig från alla syner, vilka icke passade hennes finess.

Sådana typer — 1800-talets fina, reserverade, konventionella ladytyp — finner man ännu någon gång, även utanför de gamla »Hemjournalernas» stålgravyrer, där de egentligen höra hemma. Men var gång jag ser dem säger jag mig alltid: »Titta nu ordentligt på dem! Det är sista gången! Kriget och revolutionerna kan ju inte ha lämnat flera kvar!» Den sorgfälligt tillstängda värld av konventioner och regler de levde i, är ju krossad likt ett korthus, och utanför den kunna de väl lika litet leva som en snigel utan skal?

Och dock under denna — min första — resa i Österrike har jag mött flera av den typen än någonsin förut.

— Vi ha ju aldrig haft någon kvinnosak i egentlig mening i Österrike, sade generalen. De högre klassernas kvinnor ha alltid ända tills nu levat sitt liv uteslutande i och för hemmet. Musik, broderier, deras barns uppfostran och sällskapslivets förpliktelser ha fyllt deras tillvaro. De ha haft det behagligt och varit behagliga. Ni kan förstå vilken omvälvning det var för dem att plötsligt finna sig konfronterade med den bistra verkligheten och dess bekymmer, ja, med den rena nöden! Ty vad förslår en militär- eller ämbetsmannapension för en familj på 5—6 personer?

Han ryckte vemodigt på axlarna.

Den vackra trädgården till ett gemensamhetshus i Wien, Fuchsenfeldhof.

Författarinnan Anna Lenah Elgström, som nyligen varit på besök i Wien, skildrar här gripande sina intryck av de österrikiska kvinnornas tysta och hjältemodiga kamp mot krigs- omvälvningarna och visar fram för oss några praktiska hjälpinstitutioner. En fortsättning av denna skildring följer i ett senare nummer.

— Och inte kunde jag få något arbete att utöka den med! Men det var då min hustru visade sitt gry.

Hon hade varit lika väl vand som andra kvinnor i hennes klass, vid lyx och överflöd, vid att aldrig behöva lägga handen vid något praktiskt arbete. Men nu sköter hon ensam, med bara vår flickas hjälp, vårt hem. Och det är till största delen hennes förtjänst att vi ha ett! Hon arbetar åt en stor firma i Tyskland, vilken köper allt hon broderar. Och räcka inte dagarna till tar hon nätterna till hjälp. Men det märks aldrig; även fast man vet att hon måste digna av trötthet, är hon alltid samma omsorgsfulla mor och husfru och mot besökande samma fina värdinna, som förr i världen.

Och allt detta utan att ett ord av klagan eller saknad någonsin gått över hennes läppar. — Bara vi få ha varandra är allt väl, brukar hon säga!

Hon är unik! Hon är en hjältinna!

Jag tvivlar inte på att generalskan var det senare, tvivlar överhuvud inte på, att i all sin trånga konventionalism gav den typens kvinnouppfostran sina adepter en disciplin och självbehärskning som deras friare och självständigare döttrar av 1926 ännu sakna. Likt l'ancien régime's markisinnor, sirligt stolt bestigande schavotten, föreställde jag mig denna bleka, smala dam med sitt litet frusna leende, varje morgon stiga upp till sitt mycket hårdare öde — ännu en ny dag i fattigdomens ändlösa trampkvarn, utan hopp om ändring eller förbättring.

Ty vem kan lappa hop deras värld igen, lika oåterkalleligen gången som monarkin och Habsburgstronen? De få leva utan den, tappra sniglar utan skal, tålmodiga, fina

damer i en värld, där alla blivit arbeterskor. Ty unik var generalskan inte — jag träffade många lika henne i detta Österrike, där frånvaron av kvinnosak, eller vad det nu är, så förunderligt konserverat den gammaldags i andlig och lekamlig mätto korsett bärande kvinnotypen.

Jag träffade en annan generalska strax därefter, vars make varit ackrediterad vid främmande hov och sedan fått skaffa sig en anställning som portvakt. Jag hörde om många andra militär- och ämbetsmannafruar, med pensionerade män, vilka försörjde sina familjer med linnesömnad, broderier och maskinskrivning.

Medelklassen i Österrike, som i alla andra länder — bara ännu hårdare där — går just nu genom ekluten. Och kommer den ut ur den, är det i mycket deras kvinnors förtjänst. Men det kan ju hända att själva klassen, som sådan, i vårt moderna samhälle är lika mycket en anakronism, som någonsin generalskans kvinnotyp eller de gamla ståtliga herrarna med Frans-Josef-skägg jag såg skymta här och var, likt irrande skuggor ur det gångna.

Och då hjälper ju ingen tapperhet... Kanske den tanken är svårast att uthärda för dessa massor av ännu unga medelklassmän, vilka mitt i sin krafts dagar plötsligt se sig kastade på skräphögen!

Helt naturligt — då kejsardömets stora administration skulle skäras ned, att passa den så mycket mera hopskrumpna statskroppen, måste ju massor bli utan användning, massor, vilka från Ungern, Tjeckoslovakiet och andra kejsarrikets utposter alla sökte sig tillbaka till sin hemstad Wien.

Det är där i Bundesrepublikens allt för stora huvudstad, som tavlan är mörkast. På landet i de olika kantonerna har man det mycket bättre. Bundesrepublikens regering med den gamle, kloke presidenten dr. Hainisch i spetsen gör allt för att få jordbruket på fötter, och det har också lyckats. Österrike är f. n. den mest agrikulturellt betonade av Europas stater och dess lanbruk ger t. o. m. bättre resultat än före kriget.

Motsättningen mellan den kristligt sociala och agrikulturella staten och det industriella, socialistiska och arbetslösa Wien blir därför också så småningom allt större. Gemeinde Wien för sin politik, staten sin. Staten som sådan är rik, regeringen däremot fattig. Så sade man mig åtminstone från initierat kvinnohåll under en klubbafton i kvinnoligans lokaler, där jag hade tillfälle att träffa, inte blott de välunderrättade och briljanta sociala kvinnor, som kunde ge mig faktiska upplysningar, utan också de enkla, trohjärtade och uppriktiga hemkvinnor vilka, så att säga, med sina förtroenden privat

(Forts. sid. 873.)

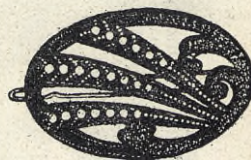
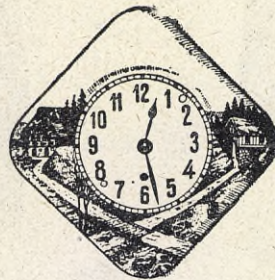
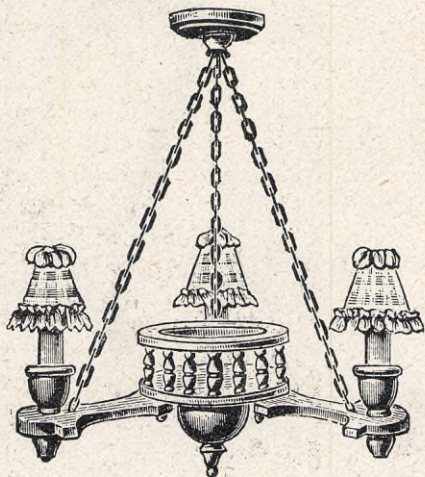
BAKA MED

EKSTROMS JÄSTMJÖL

SMAKBITAR PÅ EFTERKRAV!

ETT HÖRN SOM DEN ESTETISKA KVASTEN BORDE SOPA RENT

Överst fr. v.: en gobelin med motiv från Stockholm. — Den fula kaffepannan av koppar. — Smörasken av pressat glas med lock av nickel. — Det borde förbjudas att svepa in sina blomkrukor i det här avbildade skära crêpepapperet med dess kräs och krusiduller. — Nertill fr. v.: fransk takkrona i för-silvrat trä. — Sol-ute-och-sol-inne-väggbonad. — Ett köksur av emaljerad plåt med färgglatt svenskt motiv. — Hårspänne av celluloid med "briljanter".

MAN SKALL INTE DISKUTERA OM smak, heter det. Men huru skulle man kunna annat? Och hur mycket skulle sedan bli kvar att diskutera?

Jag sitter och bläddrar i några kataloger från svenska och utländska efterkravsfirmor. Innanför de med skönt färglagda bilder försedda pärnarna finnas massor av smått och gott att förse sig och sitt hus med. Kläder, husgeråd, toalettbehör, textilier, prydnadssaker, praktiska nödvändighetsartiklar, lyxagremanger, allt vad ni vill och kan hitta på till livets nödtorft och behag. Många saker både trevliga och billiga, men — nu fastnar mitt öga vid en smörask! Den är av pressat glas i refflat och cirklat mönster och med en konstrikt arbetad knopp på locket. Ungefär en sådan smörask hade också min inackorderingsfru i skärgården i somras och jag erinrar mig ha sett många assietter, skålar och gräddkannor i pressat glas på bord och byfféer i bondgårdar. Man behöver inte vara någon »sanitär estet» för att tycka att dessa pressade glasalster föga passa ihop med omgivningen där, men man förvånas över att de ännu existera i en tid, då smaken fått så stränga tuktningar, riktlinjer och kontroll.

Den pressade smörasken är icke ensam om sitt högst tvivelaktiga skönhetsvärde i efterkravskatalogen. Där finns istället en hel rad förfärligheter. Vad sägs om kaffepannan i finpolerad koppar med sina tillkrånglade former, krusiduller och hiskeliga handtag, som är avbildad här? — den borde smälta ner av blygsel inför bondgårdarnas gamla hederliga kopparpettrar. Skålar, kannor, saladierer o. d. i dessa efterkravskataloger utmärka sig samt och synnerligen för fula, tillkrånglade former och överlastning på garneringar. Annars är det mest rena prydnadssaker, som — o, nemesis! — äro efterkravsfirmornas svartaste får. Nyt-

Den estetiska sopkvasten går fram med kraft i våra dagar, men ännu har den inte nått till efterkravsfirmornas kataloger, där alltför onödigt många smaklösa alster salubjudas en kritiklös masspublik. Vi ha här gjort en titt i några kataloger och undra om inte en storstädning kunde vara på tiden.

tighetsartiklarna ha sin praktiska gängse utstyrel och därmed basta. Men så fort man ska till och göra något vackert, blir det galet. Titta på damernas fåfänglighetsattribut, smycken, hårnålar, spetsar, schalar och kräs — sannskyldig 15-öresbasarsmak. Och på textilier och handarbeten, där »gobelinerna» med svenska stads- och landskapsmotiv och de trohjärtade Sol-ute-och-Sol-inne-bonaderna inta en lysande rangplats. När efterkravsfirmornas fosterländska känslor komma i dallring — och det göra de gärna — synda de som värst, det är ingen måtta på leende små björkdungar och röda små stugor och runda små aftonsolar och tänkvärda små deviser. Det är

Kan vi inte slippa linnet med mängden av förfärliga brodyrer?

»något av det mest björkomsusade» som det roligt sjöngs i en revy i somras.

Finns det nu någon människa i våra dagar, som köper dessa efterblivna alster? Snälla, fråga i stället hur någon kan göra en så naiv fråga och ni har därmed svaret. Landsbygden överflödar av dessa smaklösheter, som där anses vackra, inte därför att de tilltala ett sunt skönhetsinne, utan därför att de komma utifrån, från industrien. Ja, lite var vet, hur lätt ni och jag trodde att alla kläder äro vackra bara för att de komma från Paris, innan vi tränat vår smak och lärde oss skilja parisiskt vete från parisiska agnar. Hur mycket naturligare är icke samma smakförvirring på den ensliga landsbygden. Vid sidan av den smakkultur, som väckts och vårdas ute i bygderna av vår hemslojdsrörelse, frodas gladeliga smaken för industriens billighetskram.

Men folket vill ha billiga varor, invänder någon. Och en annan säger, att när smaken nu är sådan, så kunna de väl få vad de tycka är vackert. Många torde dock icke slå sig till ro med en så bekväm filosofi i våra dagar, framförallt icke i konstnärernas leder. De ha sopat rent i så många dammiga vår. Här finns ännu en. Inte så att förstå att vi ropa på konstnärliga kaffepannor för bondgårdarna, bevare oss väl. Men man skulle gärna vilja framställa en hovsam bön till de stora fabriker, affärshusen och efterkravsfirmorna om förskoning från de rena odisputabla smaklösheterna och efterblivenheterna. Därmed skulle de vara konstnärerna behjälpliga i en kulturgärning. Ty lika väl som en bondmora kan fås att finna den pressade smörasken vacker, lika lätt går det att övertyga henne om att den allra enklaste släta glasask är vacker. Och dyrare blir den väl icke heller, så någon ursäkt för fulheten kan näppeligen finnas. —e.

CAP Nötter

ytterst delikat nougat-choklad i askar à Kr. 1.-
Obs. prissänkningen

STORA VECKAN I PARIS

HÖSTENS NYA MODER PASSERA REVY I MODETS HUVUDSTAD.

Boleron är synnerligen på modet och ser onekligen tilltalande ut i denna ungdomliga modell i tunn svart chiffonsammet med rosa crêpe de chinekrage. Patou, Paris.

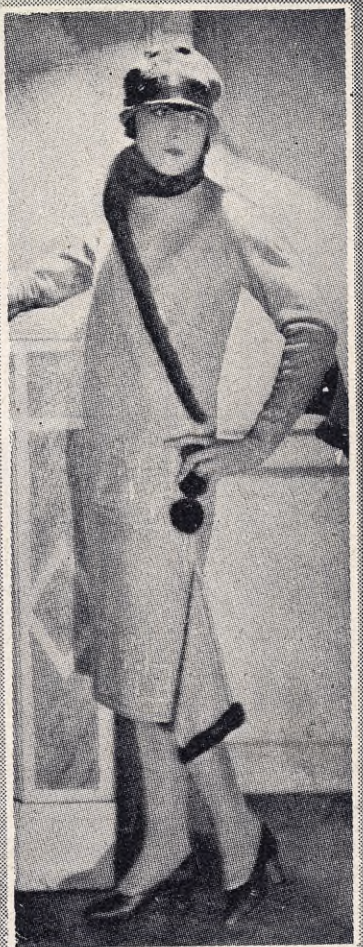
En praktisk och trevlig höstdräkt i beige- och brunspräckligt ylle med leopardbesäts. Chantal, Paris.

Buteljgrön crêpe Georgette och capekappa av silver lamé med gasellbesäts utgör materialet i denna luxuösa teklädning. Lucien Lelong, Paris.

Premet, Paris, har komponerat en chic middagstolett av svart siden med knappar och blomma i gnistrande bijouteri.

Sinnrikt och elegant skuren är denna beige färgade kappa med nutriabesäts ur Jennys kollektion, Paris.

DEN STORA VECKAN, MODETS stora vecka infaller i augusti, då hela Paris är förvandlad till en stad av stenar, mellan vilka röra sig tysta, enkla människor och där bilarna ej längre marschera på led eller bilda kvadrater på gatorna under polisens kommando utan föra en individuell tillvaro. Livet är som bortblåst, husens persienner nerrullade, en del butiker stängda.

En skarp motsats till denna sommarfrid visar sig inom modets domän. Innanför ateliernas slutna dörrar har man under juni och juli arbetat för högtryck för att i

Några större omvälvningar tycks icke det nya höstmodet bringa, enligt vad vår Pariskorrespondent meddelar från den stora veckan i Paris, då mannekängsuppvisningarna äga rum. Men alltid blir det väl så mycket nytt att förra vinterns garderob är omöjlig!

augusti kunna visa vad man förmår inom denna specifikt parisiska bransch. Och det är icke litet.

De som få skåda överraskningarna äro noga utvalda, ty fruktan för idétjuvar är stor. Huset Lelong, till exempel, skickar

först ett bjudningsbrev och, när det jakande svaret inkommit, ett nytt med numrerad plats.

Lucien Lelongs vernissager äro också de elegantaste av alla vad själva anordningarna beträffa. De försiggå på aftonen och gästerna infinna sig i soarédräkt såväl herrar som damer. Man placeras vid småbord, prydda med blommor och serveras allehanda förfriskningar, allt under tonerna av en utsökt jazzorkester. Under sådana förhållanden blir en mannekängsuppvisning ett nöje, (Forts. sid. 874.)

INREGVARUMÄRKE

LEJON

STRUMPOR & VANTAR

äro kända för slitstyrka, god passform och förstklassigt utförande

E N R O S B A K O M Ö R A T

OM HYGGLIGA FRUARS SMÅ DUMMA POSER.

— JAG TÄNKER TA UPP MIN MUSIK igen, säger en dam i ett sällskap. Jag gläder mig åt, när min dotter nu börjar bli större, att kunna spela med henne. Och lilla Olle skall få lära sig spela fiol.

Lilla Olle är fem månader, han kan nått och jämt sätta sig upp i vagnen, om han får grabba tag i ens lillfingrar. Och Olles syster är fyra år. Men modern lever redan i en framtid med dem, där hon spelar fyrhändigt med dottern och ackompanjerar sin sons fiolmusik.

Det är mycket vackert, legitimt och erkännansvärt. Och i rummet där hon säger detta »jag tänker ta upp min musik», medan vi andra andäktigt svälja vårt kaffe, står en vacker flygel, naturligtvis med ett kinesiskt skynke på.

Ni låter avundsjuk, min fru? hör jag någon andas.

Nej, alls inte. Saken är bara den, att jag händelsevis är så inne i saken, att jag vet, att hon inte kan spela.

Innan hon hade några barn att fantisera med, talade hon om hur hon spelade för sin man. Det var också myckert rart. Men hon kunde inte spela, inte mer än en normalt utvecklad flicka kan, då hon fått lektioner jämnsides med första klass kurs i sina skolämnen. Och sedan dess har hon stått still.

Nu är denna dam en fullt hederlig och god kvinna och en utmärkt mor. Inte den mor, som en gång skall kunna ge dem

Vera von Kræmer gisslar här en kvinnosjuka, som vi nog känna igen, och böra lägga bort, även om den inte har ruinerande följder.

intellektuell ledning, ty vore hon sådan, skulle hon inte bluffa så oskyldigt grovt. Men en genomgående pliktrogen mor, som för den minstas skull försakar all olämplig föda och dryck, ingenting surt eller starkt, försakar nöjen och delvis sömn — endast delvis, ty lindebarnet är ett friskt och lugnt barn och håller henne inte vaken. Hon är en god maka, hon slösar inte och hon sade en gång något, som jag finner mönstergillt. En väninna utan barn irriterades av hennes plikttröhet och ville hetsa henne att ha barnsköterska.

— Det har din man verkligen råd till! Så kom du ut litet!

— Jag har själv önskat ha barn, svadade hon. Och då anser jag att jag själv också skall sköta dem. Det är min uppgift i vårt samliv.

Och nu poserade hon inte.

Men hon poserar om sin musik.

Det är i själva verket oskyldigt. Om man inte känner henne, kunde man reta sig på det. Egenskapen att bluffa är i själva verket ganska kvinnlig, ett långt mera kvinnligt fel än ett manligt. Hur ofta höra vi det inte! »Jag syr mina kläder själv», när den som talar i själva verket bara kan träckla ihop en illasittande blus. Eller,

om damen går i den mera mondäna genren: »Jag tar alla mina kläder direkt från Paris.» Då en skicklig hemsömmerska på en bakgata skulle kunna beslå henne med uppenbar osanning.

Varför göra kvinnorna så? Vilken gigantisk bluff har inte i många år de varit då de inbillat männen att de »skött sina hem», när hemmet skötts av tjänare och har en mycket dyrare stat än det skulle ha, om husmodern vore driftig och kunnig i att sköta ett hem. Att »sköta sitt hem» är ju varken att damma eller koka in kompott — att koka in kompott kan vara stort och onödigt slöseri. »Mina jordgubbar slogo fel i år», sade en husmor nyligen. »Jag måste i sista stund köpa femton liter på torget till sylt.» Vi andra skrattade åt och med slöserskan, men syltburkarna voro för hennes man ett påtagligt bevis på hans hustrus duglighet.

Många gånger är dock bluffen oskyldig, barnslig. Den är väl ett slags drömmeri, besläktat med pojks lek att utföra hjältedåd. Drömmier av människor som aldrig bli riktigt vuxna.

Men det må vara dem unnat, när de drapera sig i det, liksom man sätter en ros — en pappersros — bakom örat och låtsas att man är Carmen. När man vet, och alla andra veta, att man är hyggliga lilla fru Appelqvist, som gör sitt bästa där det verkligen gäller.

VERA v. KRÆMER.

DEN SVENSKA PRINSESSANS SMYCKEN

ETT STÄTLIGT ARV EFTER DROTTNING LOUISE.

Arvet efter framlidna änkedrottning Louise av Danmark har i dessa dagar skiftats mellan hennes barn. En betydlig del i arvet utgör den stora juvelsamlingen, varom Iduns Köpenhamnskorrespondent här erinrar.

ningens förmögenhet för några år sedan anslogs till 11 millioner (förutom hennes familjesmycken), men att hon förlorade mycket pengar vid Landmandsbankens och bankiren Johan Levins sammanbrott. Dessutom var ju änkedrottningen känd för sin ofantligt stora välgörenhet. Man vet också att hon har ställt betydande summor till förfogande för både kung Christian och kung Haakon — i representativt syfte.

Det heter nu om drottningens förmögenhet att den danske kungen har arvt största delen därav, under det att smyckena äro fördelade i 8 olika delar bland den avlidnas 8 barn. Drottning Louises avlidna äldsta dotter, prinsessan Louise, har en ung dotter. Det praktfullaste smycket, det stora diademmet, har som sig bör drottning Alexandrine fått.

Det är ingen överdrift att beteckna änkedrottning Louises familjesmycken som en bland de mest sällsynta och vackra av alla existerande samlingar. Några av smyckena stamma från det svenska hovet, andra från det s. k. nederländska arvet och en del tillhör slutligen brudgävarna från dåvarande

kronprins Frederiks förmäling med »Sessan» i Stockholm. Bland dessa brudgävor finnes det dyrbaraste i hela samlingen, den ståtliga colliern, som Khediven av Egypten skänkte det unga fursteparet. På bilden ser man drottning Louise bära detta praktfulla diadem i briljanter. Vid alla högofficiella fester bar den avlidna furstinnan dessa dyrbara smycken. I det dagliga livet var ju drottning Louise så enkel och anspråkslös, att man alls icke kan fatta att hon var ägarinna till en så strålande samling smycken. Men skulle hon uppträda som Majestät kunde ingen bära sina underbara smycken med mera äkta kunglig värdighet än hon!

Hur mycket kan denna enastående samling vara värd? frågar nog många. Man har sagt »innemot ett par millioner». En kompetent hovman anmärkte härtill på min fråga: »Knappast så mycket. Men i varje fall en mycket stor summa.»

Nyligen har hela samlingen värderats av framstående fackmän och fördelats på varje arvinge. Herrar exekutorer ha slutat sin mission.

Men den svenska kungadotterns familjesmycken komma ännu att stråla vid många fest i hovets salar och väcka beundran samt minna om en tid, vars kungliga prakt var mindre demokratisk än nu.

V. S.

Drottning Louise med sina dyrbaraste smycken.

MEDAN ÄNKEDROTTNING LOUISE levde hyste man ofta rent fantastiska föreställningar om hennes förmögenhet. Det så kallade nederländska arvet var efter våra små förhållanden så betydande, att man icke utan grund betraktade drottning Louise som en av Europas rikaste furstinnor. Frågade man henne själv — under hennes sista levnadsår — löd svaret i regel: »Ja, jag vet nog, att man anser mig vara fabelaktigt rik. Men sanningen är att jag äger 8 millioner — och jag har 8 barn!»

Naturligtvis måste detta vara trovärdigt. Man vet dock med säkerhet att änkedrott-

*Av alla bakpulver man sett
sägs Tomtens vara numro ett*

SKÄRGÅRDSMINNEN

SKÄRGÅRDEN FÖRR OCH NU. AV TOR HEDBERG.

DA VI, GAMLA STOCKHOLMARE, nu göra en tur med någon av de gamla skärgårdsbåtarna, är det panorama, som upprullas för oss mycket olika de bilder, som vårt minne ännu bevarar från barndomen och ungdomen. Till Vaxholm är sig allt väsentligt likt, sommarvillorna äro flere och i regel betydligt vackrare än de 70- och 80-talens krok- och verandabyggen, som förut smugit in i vikarne eller klättrat upp på bergsknallarne, men dessa detaljer ha dock icke nämnvärt förändrat helhetsbilden. Det är först utanför Vaxholm, som den större förändringen ägt rum, stockholmarnes alljämt fortgående besittningstaggande av skärgården ända ut till havsbandet. Detta besittningstaggande har, det måste erkännas, ägt rum under estetiskt tilltalande former. De moderna sommarvillorna äro sina äldre syskon betydligt överlägsna i smak, stil och praktisk anordning; närmast är det här den engelska bungalow'n som varit mönstret, men det har tillämpats fritt, med anknytning till gammal svensk träbyggnadsstil och med hänsyn till den kärvare naturmiljön; med sina ofta originella gavelresningar, sina höga, branta tegeltak, sina röda väggar med vita knutar, foga de sig förträffligt in i landskapet, litet förnämre släktingar till de ursprungliga bond- och fiskarstugorna, och skärgårdskaraktären betonas av de vid stranden liggande, i samma stilkarakter hållna båthusen. Det är små självständiga domäner, som vittna om kärlek, omvårdnad och god råd eller bekymmerslös skuldsättning. Då man ser dessa prydliga bostäder, befolkade endast ett par tre månader av året, tätt kantande alla vikar, sund och småfjärdar, ända ut till ytterskärgården, får man det intrycket att en god del av Stockholms förmögenhet är nedlagd här ute i skärgården. Och sämre kunde den ligga; ger den ingen annan ränta så ger den dock sommarglädje och hälsa åt tusentals familjer, och det är ett av stockholmarnes allra vackraste drag, att de uppskatta och tillvarataga den enastående naturskapelse, som vår östra skärgård är.

Endast ute på de stora fjärdarne är allt sig likt, byggnaderna försvinna i avstånden, och sol och vind råda som förr enväldigt över vidderna.

Nej, icke riktigt sig likt, det fattas något som gav liv åt ödsligheten, som hörde samman med vattnet liksom måsarna höra samman med lubten, som var skärgårdens egen, nästan naturenliga tillhörighet, som smyckade medan det gjorde tjänst, liksom all äkta konst, — de gamla skutorna äro borta. Under det gångna decenniet ha de år för år decimerats, utrotade av motorn eller själva degraderade till motorpråmar. Då man nu möter dem, utan mast och och segel, gående sin smattrande bana med själlös precession som om vind och strömdrag icke längre funnes till, äro de en bedrövlig syn, som skär oss alla, gamla skär-

På seglats.

Tor Hedberg slutar sina roande skärgårdsminnen med en jämförelse mellan skärgårdens utseende förr och nu och sjunger en lovsång till segelskutorna, som börja försvinna för motorbåtarna.

gårdsbor i hjärtat. Och nu förstå vi kanske först riktigt, vilken stolt och fulländad farkost den gamla Roslagsskutan var, Chapmans genialiska skapelse, snabb och säker, lämpad lika väl för de trånga, grunda vattens lättbris och kastbyar, som för fjärdarnes rivande, hårda vindar, seglande lika bra tom som nedlastad till vattenlinjen, i kryss som slör, en lastbåt som var vacker som en lustbåt, och lika karaktäristisk för vår skärgård som koffen för Hollandskusten och pirogen för Söderhavsoarna.

För oss barn voro rospiggarne lika naturligt samhörande med skärgården som blåbären i skogen och spiggen vid stränderna. Vi hade även tillfälle att se dem på närmare håll än vad som var flertalet barn förunnat. Det smala Skarpösundet var då, som det väl är ännu, en gärna nyttjad genväg mellan Trälhavet och Vaxholmsfjärden och skutorna togo den regelbundet. Under den vanskliga navigeringen i rännan mellan gryndan, som låg mitt i sundet och Skarpölandet lärde vi känna skutorna till namn och hemvist, ålder och besättning. När de kommo tungt lastade och både vind och ström lågo emot, fick besättningskarlen stundom ro i land med en lina och gående på stranden draga båten upp genom rännan. Ett hjälpande tag i linan var då icke så alldeles ovälkommet, men i allmänhet

Damernas sommarhand- arbete!

Våra läsarinnor få ännu fjorton dagar på sig med det virkade sommarhandarbetet. Tävlingsstiden, som skulle utgått den 1 september, utsträcker till 15 september.

sparade vi hjälpen till gunstlingarne, de fina, nya båtarna, med vita, olappade segel och stora, vackra vimplar, kantade med röda band och med namnet i stora, läsbara bokstäver. Där funnos alla almanackans feminer representerade, från Emma och Berta till Esmeralda och Evelina.

Det var denna tid, på sjuttio-talet, en glanstid för skutorna. K. S. S. som denna tid ännu höll sina kappseglingar på Trälhavet, anordnade en följd av år även kappseglingar för roslagsskutor, som omfattades med mycket intresse av skutskepparne och bidrogo till byggandet av nya, välseglande båtar. Liksom Cederlunds Alma var en nästan oundgänglig första pris-tagare vid kutterkappseglingar, var det en skuta — jag minns icke nu dess namn — som flera år å rad tog första priset vid skutornas segling, och när den varnades ute på fjärden, igenkänd på sin ståtliga prisstandert, blev det kappspringning ned till sundet.

Lokalpatrioter som vi voro, kännande oss mera som äkta skärgårdsbor än som stockholmare, höllo vi styvt på skutorna gent emot kutterarna, och lyckades en skuta, — något som den tiden väl kunde hända, — taga loven av en kutter, jublade vi. Det var samma anpassningsvilja, som kom oss att sätta förvärvandet av skärgårdsbons färdigheter som vårt högsta mål. Den enda riktiga rodden var skötkarlens, med långa, sugande årtag, den avslutande knycken då åran togs ur vattnet och sedan, nästan låpande på ytan, fördes tillbaka. Båtsmannens paradrodd verkade på oss närmast löjlig, för att nu icka tala om stockholmarnes otypliga sätt att hantera en åra. Att ro med fasta årtullar var endast tillåtligt i en sump, och att ösa med skopa i stället för öskar av trä var icke god ton.

Nu är allt detta förändrat och snart ha skärgårdsborna själva glömt sina färdigheter. Motorn har erövat skärgården, rodbåtarne drivas med bensin och skutorna ha blivit pråmar. Den moderna livsprincipen: snabbheten har även här utövat sin förstörande och nyskapande makt. Det är bittert när förstörelsen går ut över det som i tidernas lopp nått fulländningens skönhet, men det är en tröst att det nya, som på försöksstadiet sällan är vackert, även det omotståndligt går mot denna fulländningens skönhet, det helt fyllda ändamålets harmoni. Dock kan denna tanke knappast trösta mig över roslagsskutornas försvinnande. Det händer ännu någon gång att jag möter en sådan, det är så sällan, att jag inbillar mig att det är en och samma, en envis gammal skutskeppare, som föresatt sig att segla så länge skrovet håller och han själv förmår hålla i rodret. Må det bli länge, må han ännu i många år sköta sitt mäktiga storsegel i den nyckfulla skärgårdsvinden, ett minne från gamla tider, en skärgårdens flygande holländare.

Arti Eskimåfärger

för kallfärgning äro ljus-, svett- och gnid-äkta och kosta dock endast 30 öre i färghandeln. Färga lika på ylle, halvyll, siden, konstsidan, linne och bomull.

Pröva Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

Den vita jungfruburen, sådan varje flicka drömde sig den för 20 år sedan.

Jungfruburen av i dag med "sängducha" och skrivbord med skrivmaskin.

JUNGFRUBUREN AV I GÅR OCH I DAG

HUR DET MODERNA FLICKRUMMET SER UT OCH INREDES.

VID ANBLICKEN AV ETT FLICKRUM, tillhörigt en ung dam av den allra ultramodernaste tidstypen vore man färdig att utbrista med Selma Lagerlöf: O, forna tiders kvinnor!

Sybord, båge och knypeldyna, vilka älskliga attribut för kvinnlighet och flit dominerade i våra släktmödrars budoirer, äro ersatta med en minimal elektrisk symaskin som kan stoppas ner i byrålådan när den inte användes. Ifall de nu alls äro ersatta. Mormorsmors prydliga gåspenna har bytts ut mot en skrivmaskin som står på ett skrivbord, fritt från pynt och kruksiduller, men med plats för armbågarna. Istället för sängen med vitblommiga omhöljen har fröken 1926 en bred ottoman med ett otal kuddar. På hennes toalettbord trängas läppstift och nagelpolerare av bjärt färgat skinn (sista skriket), rakhyvel och mormorsmors lilla fina svampdosa, degraderad till puderask, i endräktig förening. På mormorsmors vackra inlagda sybord, glanspunkten i rummet, står — o fasa — en askkopp och ett litet ställ med cigaretter. Vad som finns i de tjugtals små facken inuti sybordet är inte gott att veta, men knappast är sådana grejor som bordets ursprungliga ägarinna skulle se med gillande ögon i sitt älskade sybord.

Ibland när fröken 1926 granskar sin bekväma och trivsamma kula ler hon. Vem skulle tro att hon själv i sin grönaste ungdom när hon såg betydligt äldre ut än nu, svärnade för björkmöbel i empire och rokokomöbel i vitt.

När reaktionen efter 80-talets smak för stoppning och antimaskasser infann sig gick man till överdrift åt andra hållet. Nu dög inte annat än spinkiga trämöbler så lite stoppade och klädda som möjligt. En »flickrumsmöbel» i vitt eller björk utgjorde vid tiden omkring sekelskiftet varje ung tärnas dröm. Hon var mycket noga med att ingenting i hennes jungfrubur bröt sig ur stilen. Den enda bekväma mö-

Alla ha vi väl i vår barndom svärmat för flickrummet i vitt eller björk. Men den moderna unga damens jungfrubur har ändrat typ efter sin ägarinnas nya sinne — den är nu ofta en blandning av herrum och boudoir. I bild och ord få vi här en liten skildring av både mormors och vår egen tids jungfrubur.

bel hon unnade sig var möjligen en korgstol. Det blev en ambitionssak att förvisa allt som inte »gick ihop», hellre offrades mycket av pietetshänsyn och bekvämlighetskrav.

Men det tjugonde seklets kvinna marscherade med raska steg mot oberoende och självständighet. Fler och fler blevo självförsörjande och fingo sitt värv förlagt på avstånd från föräldrahemmet. Längtan efter ett eget hem släpper emellertid aldrig kvinnan och som man aldrig kan kalla ett förhyrt möblerat rum för sitt eget så inreddes efterhand flera och flera flickrum med vad ägarinnan kunde »plocka ihop». Lite fick hon kanske hemifrån, resten köpte hon i auktionsgodssaffärer d. v. s. lumpbodrar, tapetserararbetet och den konstnärliga utsmyckningen av rummet sysslade hon själv med på lediga stunder. Och på det

viset växte kulan, lyan, vrån, buren eller vad man föredrar att kalla den moderna jungfruburen för, fram.

Visst finns det unga familjedöttrar som få sitt rum fullt fixt och färdigt från arkitektfirman. Men antingen det går i rococo eller empire eller fantasi så beredes villigt plats för en eller annan ärvd möbelpjäs, stilriktig eller inte, i den moderna interiören. Ingen är numera ängsligt rädd för att bryta rumsstilen.

Och fråga är om det inte är roligare och följer större hemkänsla med ett rum, som man plockat och knåpat ihop själv. Inte går det fullt så lätt för sig som det illustreras i hjälp-dig-själv-artiklar, där möblemang, åstadkomna i en handvändning, av packlårar och spik och lite billig kretton, göra ett »bedårande» intryck. De mångbepriade packlårarna skola framför allt användas sparsamt. Men visst ha t. ex. de långsmala sockerlådorna sitt värde. Ett par sådana resta på kortsidan och förbundna med en njurformig bordsskiva som man beställer hos snickaren eller helt enkelt skär själv i stadig papp kunna bli stommen till ett förtjusande toalettbord.

Den som är hänvisad till ett enda rum för arbete, sömn och tejudningar vill oftast undvika att rummet verkar sängkammare. Vännen i nöden är där »duchan», helst dränkt i kuddar, som behändigt förvandlar sovrum till vardagsrum samtidigt som den ger bekväm liggplats. Men om man har t. ex. en säng med träfoder så kan den mycket väl försvara sin plats i jungfruburen om den förses med ett eller annat himmelsarrangemang.

Så ha vi golvet. Mormorsmor hade vitskurat trägolv i sitt rum och om hon var herrgårdsflicka strödde hon sand och fuktigt enris över sitt golv när hon skulle ha det riktigt fint. För storstadens moderna liv passar inte varken skurgolv eller enris, men det enklaste rum nästan fordrar en matta för att se färdigmöblerat och bebott ut. Och om bara

(Forts. sid. 871.)

Vindskupan behändigt inredd som jungfrukula.

JOFUROL

TEKN. FABRIKEN JOFUR, Postbox 227, Stockholm.

Befria rumsväxterna från ohyra.

Osvikligaste medel är vårt Jofurol-bad i förpackningar från 75 öre pr styck.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

ANNA LYBECKER.
Fröken, Gränna. Dotter till
underlöjtnanten, frih. O. G.
Lybecker och hans maka, f.
frih. Cederström.
80 år den 29 augusti.

LINDA INDEBETOU.
F. Holmberg, Norrköping.
Änka efter bruksidkaren Aug.
Indebetou, Forssa bruk.
80 år den 1 september.

LOUISE DANIELSEN.
F. Hamberg, Lidingö. F. d.
lärarinna m. m. Maka till
grosshandlaren Johannes Da-
nielsen.
70 år den 21 augusti.

KERSTIN SANDSTRÖM.
F. Borgh, Västbo-Ås. Änka
efter kontraktsprosten Josef
A. Sandström.
70 år den 1 september.

JUDITH SWEDMAN.
F. Tillberg, Äppelvik. Änka
efter civilingenjören F. Swed-
man.
70 år den 1 september.

HILDA WREDE.
Fröken, Mesnalen, (Norge).
Dotter till kammarherren,
frih. C. E. Wrede och hans
maka, f. Grewesmühl.
65 år den 31 augusti.

ELLEN STRÖMBERG.
F. de Verdier, Stockholm.
Maka till redaktören Vilhelm
Strömberg.
60 år den 23 augusti.

ANNA BROGREN.
F. Aminoff, Oscar Fredriks-
borg. Maka till kaptenen vid
K. Kustartilleriet O. W. Bro-
gren.
60 år den 31 augusti.

HANNA BERNER.
F. Wolde, Gamla Uppsala.
Maka till kyrkoherden P. J.
Hjalmar Berner.
60 år den 2 september.

SIGRID THORELL.
Fru, Leksand. Maka till
landsfiskalen Axel Thorell,
Leksand.
60 år den 2 september.

OLGA af WETTERSTEDT.
F. Procopé, Visby. Änka
efter sekreteraren Gustaf af
Wetterstedt.
60 år den 2 september.

ANNA RENNERFELT.
F. Löfgren, Stockholm. Änka
efter grosshandlaren C. B.
Rennerfelt, Arvika.
55 år den 31 augusti.

ANNA ÖDMAN.
Fröken, Stockholm. Målarin-
na. Dotter till lektorn N. P.
Ödman och hans maka, född
Tullberg.
50 år den 29 augusti.

MÄRTA LYBECK.
F. Ugglå, Åsvik, Skeppsgår-
den. Maka till kaptenen
Thore Lybeck.
50 år den 30 augusti.

CHRISTIANE LILJEFORS
F. Petersen, Gävle. Maka
till tonsättaren Ruben Lilje-
fors.
50 år den 1 september.

ALMA HEDIN.
Fröken, Stockholm. Stiftarin-
na av "Blomsterfonden". Har
tilldelats Illis quorum av åt-
tonde storleken.

ANNA DOROTHEA ED-
STRÖM †.
Fröken, Stockholm. F. d.
bankkassör i Stockholms En-
skilda bank.
* 1849, † den 16 augusti.

AMANDA LUNDEVIK †.
Fru, Hudiksvall. Änka efter
överingenjören vid Iggesund
bruk Gustaf Lundvik.
* 1860, † den 5 augusti.

GINI SANDAHL †.
F. Stiernspetz, Kulla, Orma-
ryd. Änka efter bergsingen-
jören J. Wilhelm Sandahl.
* 1861, † den 12 augusti.

MARIANA EKELUND †.
F. Bernlund, Örebro. Led. av
stadsfullm. Maka till stads-
fiskalen Jonathan Ekelund.
* 1870, † den 10 juni.

Högsta kvalitet — billigt pris — kraftigt
— pålitligt! Intet bakpulver är som

RUMFORD

EN VÅLDGÄSTNING PÅ M O D E T

Paris lördagskväll.

Gunvor, min barndomsvän.

DÄR DU SITTER PÅ ER GAMLA gård i det vackra, lugna Sörmland, ber jag dig att — trots min månadslånga tystnad — taga mot detta mitt brev med välvilja, ja, mer än det. Jag ber dig ha överseende med den vettvilling, vilken under närmare ett års tid legat och samlat intryck härnere och blott sällan funnit tillfälle att meddela sig med sina kära, med sin allrakäraste. Ty Gunvor, min flicka, så vågar jag ännu kalla dig.

Sedan du sist hörde av mig, har jag flyttat till vännen Danell, det vet du, och att han lever i glada, till och med mycket glada kretsar är dig icke obekant. Dit han går, går jag — naturligtvis — och på senare tiden ha vi varit med om flera munttra våldgästningar i vårt umgänge. Bliv icke förskräckt, det är ej så farligt som det låter. Vänner och bekanta av båda könen komma helt enkelt överens om att infinna sig hos någon kamrat utan att denne har en aning om saken — damerna med kakor, herrarna med vin — och i går kom turen till oss.

Att vi voro hemma hörde till undantagen. Jag hade redan gått till kojs och Danell var nära att göra detsamma, när ett sällskap på tjugo personer kom och purrade upp oss med ett jazzband i spetsen. Du gör dig inte ett begrepp om det oväsen de förde, då de störtade in i ateljén. Om var och en av dem trampat en katt på svansen och slagit ett par kastruller mot varandra, kunde det icke ha låtit värre.

De flesta bland våra våldgästande vänner förskrevo sig från en stor pension för amerikanare nära Boulognerskogen. Men vid sidan om de halvvida yankeedamerna och deras kavaljerer upptäckte jag åtskilliga av våra mest kända svenska landsmän och landsmaninnor, den förföriska unga danserskan Mananda Sala, hennes goda vän fröken Dolke, mera bekant under namnet fröken Munter, målaren Tore Gahm och sist men icke minst din forna klasskamrat Helga Hage.

Vad fröken Helga hade i samslingen att göra har jag aldrig fått rätt klart för mig. Tack vare vårt gemensamma umgänge träffas vi emellertid jämt och samt, men, Gunvor, tro dock ej att hon tagit din plats i mina tankar och mitt hjärta. Hur söt hon är vet du och jag nekar icke till att hon drog mina blickar till sig den aftonen. Hon var lika lite klädd som de andra damerna på få undantag när, och den som hade någon svaghet för nakna ryggar, kunde göra ingående studier på amerikanskorna.

Jag är en dålig dansör, det vet du, men tog min

En beklämmande glimt av den moderna värld, där jazzkretsen nått sin kulmen. Må alla som breviskrivaren sunt och svenskt reagera.

skada igen som iakttagare, när jag icke drack champagne med lilla Mananda eller gjorde heder åt de små ospastejer hon fört med sig. Den galenpannan fröken Mun-

ter bjöd på ett slags absinth, som hade allt av denna dryck utom namnet, och till sist blev jag så tokig att jag försökte mig på att dansa charleston med Helga Hage, jag som knappast kunnat lära mig att föra mig i tangon en gång.

Du vet kanske att Charleston är en negerstad i Förenta Staterna. Och den dans, som kommer därifrån och som halva Paris nu talar om, är blott skapad att trådas av de svarta. Eller möjligen av trastar, vilka hackat så länge på mogna druvor att de blivit rusiga. Dessa steg, dessa skakningar i vadorna, denna spritning i alla lemmar har intet med sunda förnuftet att skaffa. Jag försökte emellertid att göra mitt bästa men till sist blev det så vansinnigt att din klasskamrat och jag brusto i skratt.

— Ni är alldeles omöjlig, herr Haraldson. Ja råder er att bara stå och titta på ännu så länge, sade hon och jag följde rådet. Jag tittade på hennes vador, medan hon dansade med en man av facket, en yankee, som kommit till världen med för stort huvud och för långa fötter. Upphörligt var han nära att trampa Helga på tårna, så yrkesskicklig han var. Och när de stretade ut med benen — hon såväl som han — tänkte jag: — Och detta kan en ung flicka låna sig till! Det är ju ett slags fallandesot satt i takt, ett tidsfördriv skapat för dårhus. Snart kasta de sig väl på golvet och uppge höga skrik båda två. Yankee är tokig, Helga är tokig och mänskligheten är sjuk. Har jag druckit för mycket champagne eller vad är det?

Vad det var? Där han gled fram mellan de andra dansande, föll yankeen på knä och drog Helga med sig i fallet. Hon reste sig, men icke han. Med handen mot sitt bröst lyfte han upp huvudet och lät det sjunka tillbaka igen. Jag såg Mananda och Tore Gahm böja sig ned över honom och hörde en stämman ropa: — Han är död!

Och det var han. Detta blev slutet på den kvällens våldgästning och på alla tillställningar av detta slag vad mig beträffar. Jag kände den djupaste leda för alla de närvarande, mig själv inberäknad. Jag tog icke godnatt av fröken Helga. Jag lät sällskapet gå som det kommit — med jazzbandet i spetsen. Jag tänkte på dig, min barndomsvän. Jag längtade hem. Vill du ta emot mig, Gunvor, nu och för alltid? Det är vila och frid i blotta tanken på ett återseende. Lämna dig av egen fri vilja kan jag aldrig göra mera. Detta brev kommer som en första hälsning, sedan hoppas jag att du vill låta mig tala själv.

Din Sigvard.

Rätt avskrivet intygar

JANE GERNANDT-CLAINE.

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Den port är trång och den väg är smal, som leder till livet och få äro de, som finna den.

Matteus Ev. 7:14.

Jesus sade: Jag är vägen och sanningen och livet, ingen kommer till Fadren, utan genom mig.

Joh. Ev. 14:6.

Han drog mig upp ur fördärvets grop, Han ställde mina fötter på en klippa, Han gjorde mina steg fasta.

Psalm 40:3.

Allt det som var mig en vinning, det har jag för Kristi skull räknat såsom en förlust.

Filipper br. 3:7.

Såsom I nu haven mottagit Kristus Jesus Herren, så vandren i Honom.

Kolosser br. 2:6.

Jesus sade: den som följer mig skall icke vandra i mörkret.

Joh. Ev. 8:12.

Honom som förmår göra mer, ja långt mer än allt vad vi bedja eller länka efter den kraft som är verksam i oss, Honom tillhör äran.

Efeser br. 3:20.

*På vägen uppåt skyndar jag
Och hinner högre dag för dag
Dock beder jag för varje stund:
Gud, ställ min fot på högre grund.*

*Gud lyft mig med din starka hand
I tron till himlens ljusa land
Till högre plan för varje stund
Gud, ställ min fot på högre grund!*

Kronprinsparet har på sin resa genom U. S. A. även gjort visit hos släktingar, hos prins Erik av Danmark och hans amerikanska gemål, född Boot, som har en villa invid Los Angeles. Här ses fr. v. kronprinsen, prinsessan Erik, kronprinsessan och prins Erik. I Los Angeles gjorde kronprinsparet också en påhälsning hos filmstjärnorna i Hollywood.

De kooperativa företagen — allas egendom

E T T S K A L D E

HOS VERNER VON HEIDENSTAM SOM ÅTER SLAGIT NER SINA BOPÅLAR I FOSTERLANDET

Verner von Heidenstam.

"Jag är så ensam som en man kan bli
men klar är rymden, hög och vinterstill",

lyder en strof ur Heidenstams senaste diktsamling och de orden stiga en i minnet, när man träder in i hans hem Övralid. Byggt efter hans egen ritning reser sig det vita herresätet i klassiskt enkla linjer på en höjd vid Vätterns strand med vidsträckt utsikt över dess blå vatten och leende stränder ända bort mot Olshammar, barndomshemmet vid Tiveden.

Hög och helglik härskar här en stillhet, som minner om grundtonen i »Nya dikter». Stillheten hos en man, som kommit till harmoni med sig själv, som hunnit

"de aftonsvala höjders topp, där jorden överskådas", och som därför kan betrakta människor och händelser ur ett annat, djupare perspektiv än andra.

Vita väggar, vita tak, höga väldiga fönster, inga överflödiga dekorationer, »ingen bråte», som han själv säger, det har varit en av huvudreglerna vid skapandet av detta hem. Allt är präglad av lugn och förnäm enkelhet. I matsalen med dess djupröda matta och vita möbel ser man en skizz av Hanna Paulis Hans Alienusporträtt, ett annat porträtt av en av hans förfäder och en Hillerströmsduk. På andra sidan hallen med dess väldiga spanska ekkista ligger biblioteket och därinnanför arbetsrummet i grönt med ytterst få möbler. Porträttmedaljongen av Sergel och ett Farao-huvud i kakelugnsnischen äro här de enda konstföremålen. Kakelugnen är här som i alla de övriga rummen i 1700-talsstil med djupa nischer. I biblioteket härskar en djup, lugn lilasfärg. Det väldiga bordet i mitten täckes av en fin persisk duk och de bekväma fåtöljerna runt om äro klädda i kinesiskt siden. I glatt medvetande att vara sin husbondes vän rullar schäfern »Vapsen» — eller Klaus Klumpe som hans officiella

namn lyder — belåtet ihop sig i en av dem och följer med vackra kloka ögon alla hans rörelser. Vid ena väggen står en ståtlig rokokobyrå med pendyl, över dörren ser man en dyrbar Masreliezfris och i ett hörn ha en samling kopparstick efter Pinturichios målningar i Siena dombibliotek fått sin plats, tills hela boksamlingen hunnit ordnas. Bland en mängd bibliofilrariteter och klassikerupplagor finner man också en rik Napoleonlitteratur.

»Det är en man, som man måste beundra», säger doktor v. Heidenstam. »Ett snille och en kraftnatur, hänsynslös när så behövdes men också godhjärtad och storsint i andra stunder. Vilken känsla hade han t. ex. inte för sin familj? Egoist har man kallat honom, men vem gör sig till kejsare och världshärskare utan den egenskapen?

Övralid heter det ståtliga herresäte, som "Sveriges" och Karolinernas diktare byggt åt sig i den fagra Östgötanejd han så ofta besjungit. Stilla ro och förnäm enkelhet präglade detta hem, där — får man hoppas — nya verk alljämt skapas, men om sitt arbete skall man inte tala, förklarar skalden.

Hans intressen sammanföll ju med Frankrikes och för Frankrike var diktaturen den gången räddningen. Kanske blir den det ännu en gång.

Själv har diktaren de många år han vistats därute, fått Frankrike kärt och han har det starkaste medlidande med detta folk, som trots all sin flit och sparsamhet nu hotas av ekonomisk ruin — isynnerhet småborgarne och bönderna.

»Men en sak som alltid plågar mig både i Frankrike och Italien är deras sätt att behandla djuren», säger han. »Det kan förta en glädjen för flera dagar. Visserligen ha engelskor och amerikanskor — de så för-gycklade misserna! — gjort en stor insats i djurskyddsvänligt syfte. På deras initiativ ha bl. a. djurskyddsföreningar stiftats och genom broschyrer och anslag söker man öppna folkets ögon, men det är en hård jordmån att arbeta i. Här skulle konstnärerna kunna göra mycket genom att i sina verk väcka intresse och medkänsla för djur.»

Så ett känner sig diktaren med naturen, att han inte kan höra yxhuggen mot ett träd utan att tänka på slakt.

Matsalen på Övralid.

E M V I D V Ä T T E R N

Och man påminner sig hans ord i dikten:

"Stumma träd, låt oss förtroligt vaka.
Jordens bundna söner ären I.
Bojan mäktar eder fot ej skaka,
Där I födens, eder grav skall bli

Jorden kallar dock en gång tillbaka
också den, som gick på jorden fri.
Nattens aningsvärld sig tänder
för oss båda lika rosenskår.
Räck ur dunklet edra grenars händer
över den som eder broder är."

Hans medkänsla är stark för alla som lida, för krigets offer på båda sidor om Rhen både före och efter freden. Att Karolinernas gripande krigsstämning fann resonans vid fronten såg han också, då han av tyska soldater mottog kort med hälsningar. En löd exempelvis: »Här ligga vi i skyttegravarna och läsa 'En snygg vit skjorta'». Mera fick ej sägas.

Det finns som bekant knappt något kulturspråk, till vilket Karolinerna och hans övriga prosarbeten ej överförts. Lyriken erbjuder däremot hart när oöverstigligen svårigheter för en översättare.

»Men översättningens konst är alltid fin och svår», säger han. »Själv kan jag knappt bedöma mina egna arbeten på annat språk. Jag känner inte igen dem. Och i all lyrik finns något ogripbart, som aldrig helt kan fångas i ett annat språks uttrycksmedel. Dock finns det å andra sidan författare, som nästan vinna på att bli översatta. När Geijerstams romaner gjorde lycka i Tyskland, utbrast Ibsen maliciöst: »På tyska blir Geijerstam ju riktigt bra.»

På den indiskreta frågan, om man snart vågar hoppas på något nytt verk, inskjuter doktor von Heidenstam:

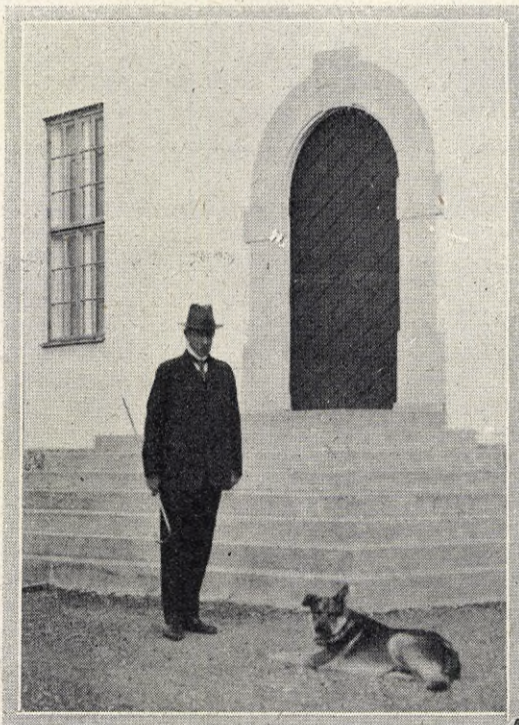
»Vi råkade att nämna Ibsen. Jag frågade honom en gång, vad han sysslade med. »Jo», blev svaret, »jag håller på med ett brev till min skräddare. Det tar tid.»

»Nej», tillägger han, »om sitt arbete skall man ej tala. Men visst skriver jag en del.»

Ett ord av hopp alltså till de många, som alltjämt längta efter nya verk av den diktare, som sjungit oss samman som folk, visat oss att själens ädelhet aldrig blommar rikare än »i tårarnas stund och nödens» och lärt oss, att vägen genom lidande till klarhet finna vi blott då vi följa vårt vä-

Från Övralids gårdsplan erbjuder Vättern en härlig utsikt.

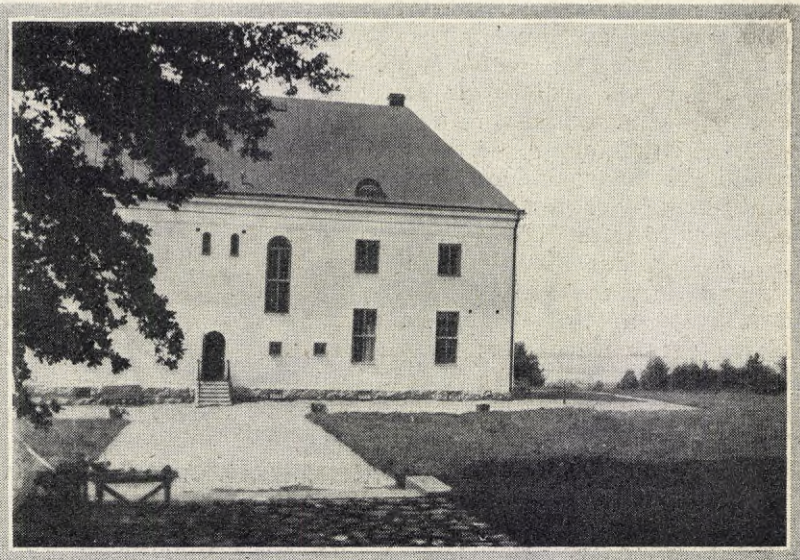
sens bud. Ha vi väl vackrare ord att minnas under den vägen än diktarens egna:

"Broder, syster, du som än
går din färd på jordens stjärna,
kort är livets väg och kvällen snar,
blid och glatt förnöjsam ändå var.
Strid på stridens dag och lek på vilans!
Sök försynt din ro bland goda hjärtan,
yr i våren, vis i åldern,
och när vitt ditt huvud sjunker,
prisa undret, att du föddes
människogestaltad, gudalik,
undret över alla under!"

FLEUR.

Mittbilden: Vapsen och hans herre vid trappan till Övralid.

Nedtill till vänster: Biblioteket. Till höger: Övralid.

HOS FRÖDINGS I VÄRMLAND

SLÄKTEN DÄR MAN ÄR SIN EGEN MORMOR.

LEVNADSMINNEN HÖRA JU OF-tast tillsammans med släktminnen och jag vill nu försöka berätta några dylika. Min släkt är rätt egendomlig så till vida att den såväl från fäderne- som mödernesidan går tillbaka till endast två personer. Min morfar och farfar (som också var Gustaf Frödings farfar) voro bröder och detta var ju ej så egendomligt, men så gifte sig min morfar med en systerdotter till min farmor, och till sist kom det värsta när min far och mor gifte sig. Ty då blev min far riktig kusin både med sin hustru och med sin svärmor! Detta gör naturligtvis att jag står i samma släktskapsförhållanden till två led och är syssling med både mor och döttrarna, eller också både kusin och syssling med samma person. På samma gång min mor gifte bort sin dotter Hedda med min far, som var hennes kusin, gifte hon bort sin äldsta dotter Hildegard med löjtnant Alstermark, som var hennes syssling. Den bruden var 20 år och brudgummen 25 och de kallades »det gamla brudparet» varemot min mor och far kallades »det unga brudparet», där hon var 18 år och han 22.

När jag en gång på de övriga syskonens begäran, jag, som var äldst och borde veta mest om saken, skulle försöka utlägga för dem vårt släktskapsförhållande till den övriga släkten, hörde de en stund stillsamt på, men så utbrast till sist min yngsta bror hopplöst, »var tysta, kära du, och sluta nu, annars tror jag snart att jag är min egen mormor.»

Farfar var i mångt och mycket en rätt ovanlig man. Från en fattig soldatson och vallgosse i barndomen arbetade han sig själv upp till en rik man och dog som millionär. Men detta var inte det bästa av honom, utan det att han även förstod att själv förskaffa sig både bildning och ett fint sätt och uppträdande. En lustig gammal familjehistoria berättar att när en av hans döttrar skulle gifta sig med en baron W. en morbror till denne, en greve L. frågade en greve F., som sedan länge känt farfar, »kära bror, hur ser han ut den där brukspatron Fröding vars dotter skall komma in i vår släkt», så fick han det förbluffande svaret, »jo, kära bror, han ser ut som en greve borde se ut».

Där sutto de då de båda gubbarna Fröding, farfar på Alster och morfar på Hynboholm, ofta besökande varandra, och drucko portvinstoddy vartill vinet togs hem på fat direkt från utlandet med båt till Göteborg och sedan ofta forslades med skjuts resten av vägen. Det fanns minns ingen Bratt på den tiden, men det hade helt säkert väl behöfts att han hade funnits emellanåt. Alltid voro de mycket goda vänner och alltid voro de sams både när de beundrade Napoleon och voro rasande på Karl-Johan, eller svuro över »ryssen», som de liksom de flesta på den tiden både fruktade och hatade. Även talades de vid om den tid de varit »militärer» och varit med både mot Napoleon och i sista kriget med Norge 1814. De tjänade sig båda två upp till fanjunkare från simpel soldat, men togo avsked som unga och slog sig, den ena på lantbruk och den andra på bruks- och han-

Fru Siri Fröding-Torgny.

En fläkt av stolta tider på de gamla Värmlandsgårdarna sveper emot oss i dessa minnen, som fru Siri Fröding-Torgny, — änka efter med. d:r Tore Torgny — en släkting till Gustaf Fröding på Iduns begäran nedskrivit till sin födelsedag den 3 september, då hon fyller 65 år.

delsrörelse. Det var på den tiden när det hette »inte resonera bara marschera», de älskade Napoleon och tyckte inte om Karl Johan, men gingo ändå villigt ut och slogs mot den första på den andras bud. Detta ligger långt tillbaka i tiden och jag har hört det berättas av dem som voro gamla när jag var ung.

Oshinglad men dock skön.

Bland damer som ännu inte underkastat sig det nya hårmodets krav är Operans prima ballerina Ebon Strandin. Detta får dock inte tydas som ett ogillande från hennes sida av det kortklippta håret som, säger hon, ju klä somliga damer utmärkt. Men själv skulle hon aldrig falla på idén att offra sina lockar åt saxen, när engång både hon själv och andra vänjt sig vid en hårläggning som blivit henne karaktäristisk. Vad säga damerna om en så självständig syn på modefrågorna?

Mina egna första minnen äro från Gunnerud där farmor bodde som änka och där Gustaf Fröding och jag långa tider vistades hos henne. Där sprungo vi fritt omkring, utövande allehanda odygd, alltid livligt deltagande i såväl lantbrukets som ladugårdens skötsel och förmodligen alltid i vägen. Endast ett villkor var uppställt och det var att hålla tyst åt den sidan av byggnaden där farmor hade sina rum. Hon var ytterst nervös och känslig för minsta ljud och som hon hade svårt att sova om nätterna, sov hon oftast på dagen istället och då skulle det vara dödstyst så väl i huset som i omgivningen.

Ett stort nöje var när moster Hedda Warodell, en systerdotter till farmor som var husföreståndarinna där, tillsammans med tre av »pigorna» på hösten drog iväg till en utgård för att klippa fåren, som gått ute på skogen där hela sommaren. Vi tiggde oss naturligtvis med och åsågo proceduren med stort intresse. Fåren infångades, lades över klipperskans knän och dess ben bundos tillsammans med hennes långa strumpband, som hon vevade av sina egna bastanta ullstrumpsbeklädda ben. Sedan lågo de där hjälplösa och behandlades med en stor ullsax. Gustaf brukade uttrycka sin ovilja över behandlingen och sade, »jag vill inte vara något får, vill du?»

Farmor var nog även hon en säregen person. Till ytterlighet nervös och ömtålig för allt buller, kunde hon ej bo kvar i sitt hem i Karlstad, tillsammans med farfar och sex barn, utan farfar köpte en egendom i närheten, Tollerud, åt henne där hon bodde ensam med tjänare tills farfar, antagligen på 1840-talet, köpte Alsters bruk. Efter en tids vistelse där kunde hon ej uthärda ljudet från sågen vid bruket och då byggde farfar ett förtjusande ställe, Mjölnergården, åt henne, mitt inne i djupa skogen och där bodde hon till farfars död 1858. Sedan flyttade farmor till Gunnerud, där hon sedan levde och regerade med stort både förstånd och säkerhet och där hon hade ett hem för flera av sina barn både som gifta och ogifta. Farmor dog 1872. Hon hade säkert varit mycket vacker i sin ungdom, liksom flera av den släkten Branzell, som hon tillhörde. Jag minns henne endast som en gammal ganska barsk och sträng gumma. Efter farmors död gingo de gamla familjeställena ur släkten, som det gått med nästan alla de vackra, ljuvliga Värmlandsherrgårdarna.

I sommar har jag varit och besett några av dem, jag nästan önskar att jag aldrig hade kommit dit. Det var förfallet, förstört och härjat där och Gustafs dikt stod levande för mig.

»Det är tomt, det är bränt, det är härjat och kalt, där den låg, ligger berghällen bar, men däröver går minnet med vinden sval, och det minnet är allt som är kvar.»

Nästan det enda som var sig likt var det vita marmorkorset på farfars familjegrav på Karlstads kyrkogård, det korset hade Gustaf Frödings far medfört hem från en av sina resor till Italien.

SIRI FRÖDING-TORGNY.

En god och hälsosam thédryck vinnes icke med vilket thé som helst. **M. S. KOBBS SÖNER** är den enda firma i Sverige, som uteslutande ägnar sig åt thébranschen och dessutom den enda, som står under vetenskaplig kontroll. Begär därför alltid **KOBBS THÉ**, ty då vet Ni, vad Ni får.

Fr. v. fru Olga Raphael-Linden. — Arkitekt Rasch och Ragnhild Nordensten betrakta den senares färgglada dekoration till utställningens tårn. — Fru Lisa Bianchini.

“D A M E R N A S E G E N”

K O N S T A K A D E M I E N I N Y D R Ä K T.

GAMLA KONSTA A K D E M I E N HAR nu blivit iklädd en alldeles ny dräkt för att värdigt kunna möta Damernas egen utställning, då den 1 september slår upp sina portar. Den gamla dammiga Venus och övriga grekiska gudinnor se alldeles bortkomna ut i all denna modernitet. En del av dem gömmas också undan av finurligt anordnade kulisser, medan andra däribland Venus på hedersplats fogas in i miljön för att utgöra en effektiv bakgrund till senare tiders skönhetsideal.

Behöva vi säga att Konstakademien tar sig utmärkt ut i sin nya dräkt? Arkitekt Blomberg har gjort en komposition, som skall vinna alla smakkräsna damers höga gillande. Och arkitekt Rasch, hans högra hand, är tillfinnandes både bittida och sent

i utställningssalarna för att leda dekorationsarbetet och fungera som alla dekoratörers och hantverkars smakråd — han har heta dagar nu, men kallt huvud, så det är ingen fara.

»Blir sedan innehållet lika bra som ramen», yttrade häromdagen en dam i beundran inför Konstakademiens utställningsinredning, »då måtte det här bli en hejdundrande utställning!» Svaret på denna förmodan ges av utställarna och av fruarna Olga Raphael-Linden och fru Lisa Bianchini, vilka arrangerat resp. kulturhistoriska och konstavdelningarna. I denna vecka börja utställningsföremålen samlas i Akademien och i nästa veckas nummer, som blir ett utställningsnummer, komma Iduns läsarinna att få se glimtar från utställnings-

salarna. Hoppas att de bli nöjda med dessa och lockas till besök. I utställningens moderna avdelning få de se höstens mode-nyheter för garderoben och toaletten, i föreläsningssalarna få de lära skönhetsvård och kroppskultur, i den kulturhistoriska avdelningen ges en förtjusande revy över gångna tiders moder och på konstutställningen får man beundra svenska skönheter sådana konstnärerna ha sett dem.

Vi våga alltså förutsäga att den dekorativa ramens innehåll i Konstakademien blir en lika angenäm upplevelse för den beundrande damen och hennes medsystrar som inredningen, vilken hon först fick tillfälle att ta i betraktande.

Toalettbordet med skira omhängen från David. Blombergs arkitektfirma. Med sockerlådor kanske man vågar kopiera det?

Jungfruburen av i går och i dag.

(Forts. fr. sid. 865.)

mattan valts med säker smak kan en japansk stråmatta för några kronor fylla sin uppgift lika väl som en »äkta orientalisk», som högst sällan är varken det ena eller det andra. Gardiner äro också ett viktigt kapitel för jungfruburen. Numera ser man icke bara vit voile i flickrummet, men däremot ofta »hemslöjdsgardiner» i läckra färger, som äro båda praktiska och billiga. Kuddar och åter kuddar i mörka och brokiga färger höra också den moderna jungfruburen till och ge den det varma, ombonade intryck av komfort, som nutidens självförsörjande ungarflicka framförallt sätter värde på.

I sista hand är blommor flickrummets a och o, en poetisk idyll, som vår tids cigarrettrökande unga damer dock inte förvisa från sina »ungkarlskolor», där blandningen av kvinnliga och manliga — eftersom man nu alltid har skiljt på detta — attribut är ett uttryck för hennes egen moderna själssammansättning. Det enda vi absolut skulle vägra plats i en aldrig så stiltrogen mormorsinteriör vore väl pappersrosorna och makartsbuketten.

TH. K.

En boudoiridyll i vitt och rosa, som vår mormor skulle satt ännu större värde på än vi.

Det är Fruksalt SANITOS

som borttager däsighet och trötthet och skänker vigör och hälsa, genom att underlätta matsmältningen.
HENRIKSSONS KEM. TEKN. FABRIK, ÖREBRO.

SANITOS

FARÉNA

Utmärkt underlag
för huden.

CRÉMEN

den eleganta damvärldens förnämsta skönhetsmedel. Högt uppskattad för sin milda, välgörande inverkan på huden. Utan att efterlämna fettglans intränger Faréna i porerna och skänker åt hyn skönhet och behag.

Gahns UPSALA

Ät Carr's läckra Kex och Chokoladkex

Fås i alla Speceri-, Frukt-
och Konfektyraffärer

AKTIEBOLAGET SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000: —

Huvudkontor: *Malmö.*

Mottager insättningar i Depositions-, Kapital- och Sparkasseräkning till högsta gällande ränta.

Fullständig bankrörelse.

Medtag till landet:

— så har Ni ständigt ett delikat kaffebröd till hands vid bil- eller båtfärden.

Barnens redaktör 60 år.

Redaktören för *Folkskolans Barntidning*, fru Lilly Hellström, fyllde, som förut meddelats i vårt porträttgalleri den 21 augusti 60 år och är en jubilar, förtjänt av varmaste hyllning.

Lilly Hellström var liten flicka på den tiden då varje pappa ansåg att hans dotters plats var i köket och vid sybågen. Men Lilly Hellströms pappa var bokhandlare, hette Boklund och hade inte heller något emot att hans dotter läste i hans böcker. Hon fördjupade sig också med sådan iver i dem att hon något förlorade lusten för köket och bara längtade att få bli lärarinna. Men en hennes syster var redan lärarinna och då tyckte husets fader, att det kunde vara nog med en blåstrumpa i familjen. Därmed tycktes dottern Lillys drömmar beseglade.

Nu är den lilla bokhandlardottern från Nyköping i alla fall, om inte lärarinna, så dock tidningsredaktör för skolbarnen. Barndomsdrömmen har gått i djupare uppfyllelse än hon någonsin anade. Lärarinneposten fick fru Hellström endast smaka lite på i Nyköping, där hon vikarierade en tid i Tante Löwens flickpension, men den stora livsuppgiften började, då Stina Quint tog henne till sin medarbetare för den nystartade *Folkskolans Barntidning*. Så smått och blygsamt började den i Nyköping och pappa Boklund ruskade på huvudet och sade att om den tidningen någonsin kunde få 3,000 prenumeranter skulle han bjuda på en fest, vars make redaktörerna aldrig sett. Den dagen kom snart nog och det dröjde inte länge förrän redaktionen måste flyttas till Stockholm. Under många år arbetade så Stina Quint och Lilly Hellström tillsammans och sågo sin tidning just mötas av det intresse och den glädje i folkskolans barnskolor, som de syftat till. Efter Stina Quints död övertog fru Hellström ensam ledarskapet för *Folkskolans Barntidning* och dess förlagsverksamhet.

Men fru Hellström har räckt till även för uppgifter utom sitt yrkesarbete. Kvinnorörelsen har alltid i henne haft en klok och verksam anhängare och ungdomens fostran har hon ägnat sitt intresse i ett flertal ungdomsföreningar.

Den som haft glädjen möta fru Hellström i arbete eller privatliv förstår snart varför hon är ungdomens vän. Hennes varmhjärtade moderlighet paraderad med egen frisk ungdomlighet och förståelse för ungdomens sinnelag gör henne till den personlighet, som ungdomen förtror sig åt och vågar vara sig själv med. Undra sedan icke heller på att just hon var skapad att göra barnens tidning, där hon fick sätta i verklighet sin önskan att ge de unga god och sund litteratur. God och sund skulle man också vilja sätta som attribut för Lilly Hellströms både person och arbete på olika verksamhetsområden. I en tid av brådska och jäkt framträder i stark relief hennes helgjutna, harmoniska personlighet, hennes kloka och varma blick på tingen och hennes lugna, sega energi i arbetet. Mätte hon länge få fortsätta att verka bland de unga och genom sitt exempel just ge dem dessa egenskaper, mest värdefulla och sällsynta i vår tid. —e.

IDUN

Mästern Samuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av

Utgivare:

Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:

Eva Nyblom

Redaktionen: Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonkontoret: kl. 9—5
8660 — Norr 402 | 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre å textside. Beständ | Lediga platser och plats-
plats 20 % förhöjn. Hel- | sökande 25 öre, pensionat,
marg. 55:—, halvmarg. skol- | och diverseannonser
30:— pr gång 20 mm. hög. | 35 öre, minimipris 3:50.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.
Praktupplagan

Uppl. B.
Vanl. upplagan

Helt år 17:— | Helt år 15:—
Halvt år 9:— | Halvt år 8:—
Kvartal 4:50 | Kvartal 4:25

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobbergsgatan 39

Göteborg Malmö

Våra populära avgiftsfria
kurser i

LINNESÖMNAD

börja den 13/9 och pågå i 2
veckor med 2 undervisnings-
timmar pr dag.

En andra 14-dagars kurs
börjar den 27/9.

Obs! Lämpligaste och billigaste tillfälle att komplettera Edert förråd av underkläder.

Närmare upplysningar lämnas i vår huvudbutik *Hamng. 16* eller närmaste Singerfilial samt å nedanstående tel.-nr:

Norr 5540. Norr 5970. Ö. 2244.
Norr 15883. Norr 23312. Sö. 30337.
Sö. 10799.

Singer

HEMFÄRGEN

HÄRVAN

hjälpes Eder lättast
till rätta med att

**Modernisera
Edra klänningar,
blusar och under-
kläder.**

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Magsyra, halsbränna och kväljningar

tar man bort med ett glas *Fruksalt-Samarin* som på samma gång renar och uppriskar blodet, utdriver den skadliga urinsyran från kroppen, befriar magen och tarmarna från otjänliga ämnen, gifter som måste bort.

Fruksalt-Samarin bör man alltid ha i sitt hem för användning vid behov. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek, hos drog- och färghandlare m. fl. Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

När

skolan börjar

inställa sig åter bestyren med barnens kläder. — Det gäller framför allt att erhålla något, som är trevligt, praktiskt och gediget. — Den bästa lösningen på saken är att taga del av, vad **"Paul U. Bergströms"** har att bjuda på av nyheter i

BARNKLÄDER

för gossar och flickor i alla åldrar

Paul U. Bergströms

Hötorget 13. Drottningg. 74-78
54 Hornsgatan 54
Mitt för Adolf Fred. Torg.

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
och 367.

Etablerad 1875.
Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Badargatan 4.
Tvättinrättningen
Telefon Sö. 336 30
och 25 82.

Hushållshandskar

6-6½-7-7½-8
2: 50 par, extra tjocka 3: — par. Aderbräcksstrumpor o. alla slags sjukvårdsartiklar i lager, full garanti. Humana priser. Förstklassigt parfymeri med toaletto- o. tekniska artiklar 10 % extra rab.

CITY.

Gratis katalog

Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg.
Flemminggatan 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.

Söndagen den 8 augusti sammanvigdes i Blidö kyrka hr *Camillo Catani*, Helsingfors, och fröken *Ina Heilborn*, dotter till generalkonsul Emil Heilborn och hans maka, född Heriot.

Glimtar ur Österrikiskt kvinnoliv.

(Forts. fr. sid. 860.)

illustrerade de officiella siffrorna. Där voro lärarinnor, men även många hustrur till tjänstemän och industriidkare, tillhörande den arbetslösa skara jag ovan omtalat, och vars invasion i Wien ytterligare komplicerat stadens förut tillräckligt svårösta bostadsfråga.

De talade om de forna onda dagarna, då Röda Korsets och Rädda Barnens hjälp ofta nog var det enda, som stod emellan dem och hungersnöden. En av dem, en lärarinna, berättade om den svenska kolleghjälpen, vari hon varit anställd. — Ni ser oss, sade hon leende, vi se ju rätt så städade och stillsamma ut, ungefär som lärarinnor i andra länder, eller hur? Och ändå, när det blev bekant att de svenska lärarinnorna sänt oss matpaket och att de funnos här att avhämta, tryckte vi in dörarna till den här salen...

Ja, bekräftade en annan, numera gift lärarinna, det är som en dröm; vi ha glömt de onda dagarna — men, tillade hon, ett ha vi kommit ihåg, vår tacksamhet.

Men det är inte alla, vilka äro så lyckliga att de kunna säga att de onda dagarna nu äro en dröm. Och det var ändå makan till en arbetslös, som sade det. Men han hade pension. Och så liten den än är — ibland inte mer än en 200—250 kr. i månaden för en stor familj — så äro dock denna kategori arbetslösa rena aristokrater gentemot de f. d. privat- eller industrianställda, vilka endast ha regeringens arbetslöshetsunderstöd att leva på. Tillsvi-dare utbetalas detta understöd högst två år efter iråkad arbetslöshet, men till följd av statens dåliga affärer har det varit tal om att begränsa tiden till högst ett år.

Mot detta hade man protesterat några dagar förut genom en stor demonstration av arbetslösa ur burgeoisien.

Det var som under kriget, sade en av lärarinnorna, hungern formligen stirrade ur deras ansikten!

— Men ni sade ju att Gemeinde Wien var rikt, sade jag. — Kunde inte det...?

Något läskande behövs när solen skiner helt Tulo är för hals och svalg förvisso nummer ett.

»Den lille halsläkaren»

Rena porer — hudens hälsa

I Augusti-dagar.

Sommaren har passerat sin kulmen, men ännu lockar böljan till bad och ännu flyga semesterfåglarna över landet.

Om Ni vistas vid västkust eller ostkust, i fjällbygd eller vid väna insjöstränder — låt **Reporia Svavel-Tjärtvål** följa Eder på semesterresan. I denna behagliga toalett-tvål har Ni en pålitlig vän, som varje dag låter Eder hud och hy få den omvårdnad som behöves.

Det är sammansättningen som gör det. I Reporia-tvälen finner Ni en väl avpassad mängd av milda, välgörande substanser ur svavel och tjära. Den erbjuder därigenom en modern form av hudvård, som många generationer före oss lärt sig att skatta högt.

Tag inga imitationer, som locka med snarlik yttre utstyrsel. Det inregistrerade skyddsnamnet **REPORIA** garanterar att Ni erhåller den **verkliga Svavel-Tjärtvälen**, framställd under kontroll av professorn i kemi vid Upsala universitet L. Ramberg.

Säljes överallt å 1 kr.
Extra storlek (för badet) kr. 1: 50.

ELFSTRÖMS TEKN. FABRIK,
GEFLE.

Köp alltid DUKTYGER & HANDDUKAR

av vår välkända tillverkning. Erkänt vackra och i slitstyrka oöverträffade kvalitéer. Gynna våra ombud då de besöka Eder eller rekv. vår katalog. Ombud antagas.

VÄSTGÖTA LINNEVAVERI, FRITSLA.

Drick **RONNEBY** BORDSVATTEN
HOVLEVERANTÖR
FRÄMST I VALSMÅK
STOCKHOLM TEL. 2398

Husqvarna Köksartiklar— i de svenska köken!

Under mer än ett halvt sekel hava de svenska husmödrarna lärt sig uppskatta Husqvarna alltigenom förstklassiga hushållsartiklar.

Ett modernt och välordnat kök bör förutom med Husqvarna-spisel även vara utrustat med alla de gedigna och arbetsbesparande hushållsartiklar, som Husqvarna för i marknaden, såsom köttkvarnar, äppelskalare, kaffekvarnar, glacemaskiner, strykjärn, såväl vanliga som elektriska, grytor och pannor m. fl.

Husqvarna-märket är en garanti för god vara — låt därför detta märke dominera i Edert kök!

Mot rynkor Vävskedar,

Crème Anti-Rides Lybros du Dr. Byl, absolut tillförlitligt medel mot rynkor. När och fyller ut rynkor kring ögon, pannan o. mungiporna. Massor av erkännande. Pris 4:50 + porto.

Begär katalog.
Till landsorten mot postförskott.
A.-B. Franska Parfymmagasinet
Hamngatan 5, Sthlm, mitt emot N. K.

För den nyfödde.
Mödrar med stora fordringar! Finsydd kompl. uts. i Modellkartong Extra 15 kr. Provtutstyrslar 10 och 7 kr. Mönster följer. Obs! Endast Kvalitetsplagg. Etab. 1911. Fru E. Caspersson, Örebro.

Solv, Skyttlar, Spännare, Bobiner, Varpor samt övriga vävredskap för hemslöjd köpas fördelaktigast från

John A. Thulin & Co Vävskedsfabrik,
Norrköping. Tel. 393. 670.

Svalt ej Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnäringssalt. Garanteras åkta endast på originalburkar. Erh. hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandl.

Bröllop firades måndagen den 2 augusti i Maria-kyrkan i Ystad mellan avdelningschefen i försäkringsanstalten Gothia Oscar Ragnar Ekstrand och fröken Karin Jensen, dotter till avlidne sjökapt. Chr. Jensen och hans efterlämnade maka, född Malmgren.

Hur skulle det förslå? fick jag till svar. — Och för övrigt, det måste ju först se till sina egna — socialdemokraterna och arbetarna. Det råder ju lika stor arbetslöshet bland de senare. De flesta av våra industrier stå ju stilla med lagren fulla av varor, vilka grannländernas minskade köpkraft inte tillåta dem att avyttra. Tullarna göra ju också sitt till att försvåra situationen. Ni skall ju inte glömma att Österrike är omgivet av ännu fientligt stäm- da stater, som alltjämt resa så höga murar som möjligt mot dess export — även om de själva bli lidande på det.

Stora veckan i Paris.

(Forts. fr. sid. 862.)

om än tröttsamt, i stället för ett tröttsamt arbete för journalisten.

Lucien Lelong låter mycket tala om sig. Hans publik är den rik-rika från Amerika, England, Brasilien, Tyskland. Och en och annan fransyska.

Köksfilosofi är ett skämtsamt uttryck. Med orätt, ty en kock bör vara en man som tänker. Lelong är en skräddarfilosof. På uppvisningen nyligen utdelades till och med en liten broschyr — på engelska förstås — i vilken han uttalade sina idéer om dagsmodet. Den hette: The Problem Dress. I densamma vill han visa hurusom dräkterna, hans dräkter, utvecklats logiskt så att de mer och mer följa kroppslinjen och på intet sätt hindra rörelserna för den frigjorda Eva.

Låt oss nu taga en blick över de levande bilder som illustrerade broschyren.

Lätta, fria och angenäma att bära äro Lelongs kläder, och han har sinne för proportioner. Varför de mycket magra och de ganska feta kunna hos honom finna lämpliga höljen — för några tusentals francs förstås.

Skillnaden mellan vintermodet och dess föregångare är att midjan hos Lelong definitivt är placerad något högre upp. Bajadärlika skärp och draperier gör övergången mindre brutal. I det mod vi nu bära är en-

A.-D. FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvaliteten billigast
MALMSJO-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGQVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

VASA
MODELLEN
SÄLJES HOS VARJE GULDSMED

GIV BARNEN
Cloettas
VITAMINCHOKLAD
VITA
med kalciumsalt.
Speciellt välgörande för ben- och tandbildningen.
TAG DET RÄTTA - TAG CLOETTA

VITRUMS
FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**
Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Späda barn

böra givas

tillverkat av

A.-B. Astra, Apotekarnas Kemiska Fabriker, Södertälje, vilket förordas av auktoriteter bland barnläkarna, som den mest näringsrika tillsats i mjölkblandningar åt späda barn, såväl före som under och efter avvänjningsperioden.

På grund av sin stora renhet och den höga maltsockerhalten är det synnerligen välsmakande och lättsmält samt överlägset alla andra preparat som närings- och kraftmedel, varför det användes såsom sådant å ett flertal barnsjukhus, sanatorier och mjölkdroppar i in- och utlandet.

Verkar varken lösande eller stoppande på matsmältningen och utgör den bästa ersättning för mjölksocker och rösocker, vilka i många fall visat sig olämpliga.

Rekommenderas även åt digivande mödrar samt sjuklingar och konvalescenter såsom ett av kroppen lätt upptagbart koncentrerat näringsmedel.

Astra-Maltos är i förhållande till sitt näringsvärde det billigaste av liknande preparat.

Bruksanvisning jämte uppgift på ett 20-tal olika mjölkblandningar och maträtter, i vilka preparatet ingår, medföljer varje förpackning.

Priser:
Astra-Maltos, 1/2 burk Kr. 2:—
1/1 " 3:25
hushållsförpackning " 5:—
säljes å alla apotek.

En dröm,

Paradis Duntäcke

Elegant, lätt, smidigt, vackert. Det enda Duntäcket i marknaden, som är duntätt
J. Svensson & Bourghardt
 GÖTEBORG. Grundad 1881
 Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik
 Erhållas i varje välorterad möbel- och
 sängklädersaffär.

2350

är numret på den linoleum-
 fernissa Ni skall använda.

I kvalitet utan konkurrens.
 Prisbillig.

Clara Ekströms Optiska Magasin

Jakobstorg 3, Stockholm.
 Etablerad 1872.

Tel. 45 21 Norr 128 30

Välortat lager av:

Glasögon, Pincenez, Lorgnetter,
 Prisma, Teater- och Marinkikare,
 Barometrar, Termometrar.

Reparationer utföras skyndsamt.

LÄDER-ARMBAND

Märke: "MIDGET"
 (Patent o. lagl. reg. varumärke)

KR. 2 KR.

Världens mest praktiska
 läderarmband

Klockan sitter absolut stadigt
 och kan icke glida av armen

Bydda remmar av bästa engelska kvalitet.
 Bese prov på Ikta Midget hos urmakaren.

Goddard's Silver-Polerpulver

SEX GULDMEALJER

Säljes hos

Herrar guldsmeder och färghandlare
 Generalagenter för Sverige:
 Sven Askund & Co., Stockholm.

GLORY TANDCRÈME

dast höften åtdragen; i vintermodet är höften omsluten nästan upp till midjan. Ryggen är ej rak utan blusar lätt, såväl i kappor som klädningar. Hos Lelong är kjolarna fem centimeter längre än sommarens, med vidd åstadkommen mest genom veck. Klädningar i två delar förekommer endast till sport.

Men hör! Det finns modehus som göra kjolarna kortare och vidare än förut, men över knät och ner till vaden går en mame-luck i spets eller gasir i samma färg som klädningen! Till dagsbruk räcker den till vaden och är prydd med några små blommor kanske — på kvällen till soarédräkt är det orienten helt ut, så att pantalongbenet är fäst vid ankeln.

På ett te kom en mondän dam, som jag känner, in i årets mycket höga hatt, vid cape och omnämnda plagg — som jag verkligen inte förstod riktigt vad det var — en snäv kjol, eller ett par ytterst genomskinliga onämbara som åkt längre ner än de bort göra. Det såg helt nått ut förresten.

Men för att återgå till vår utgångspunkt, Lucien Lelong, så visade han en mängd förtjusande förmiddagsdräkter i sammet och ylle. Med raka höga kragar. Och långa ärmar förstås. Middagsklädningarna voro mycket ispetsar, och vida. Utan ärmar. Stora toaletter imetall eller paljetter, urringade uryggen. Man såg också dansklädningar med kjolar helt i plym i degraderad skala. Vackert, men kom en att tänka på Mistinguett och varietescenen.

Alla klädningar och kappor eller caper voro hopkomponerade. Aningen i samma färg eller i samma skala. En mängd vackra pälsar med skinnen inåt.

Av färger återkommo mest grönt, Bordeaux (nytt för året) matt aprikosfärg, vitt, svart och vitt.

Tygsorter: sammet, blankt siden, metalltyger, crêpe Georgette.

Garnityr: broderier i fina stråpärlor, fransar, pleureuser, långa paljetter.

Avståndet kilometervis är icke långt mellan Lelongs hus och Jennys — men skillnaden i modellskalan stor!

Hos Jenny till exempel regerade ännu klädningen i två delar, men blusen var sydd i sömmar i ryggen och något insvängd. Gärna i silver eller i guldtyg över sammetskjol. Midjan höll sig endast fem centimeter högre än den nuvarande och var markerad med rakt skärp. Kjolarna gingo nått och jämt till knäna. Men något appendix i form av mamelucker skådade jag ej. Däremot kjolar av fransar vilka voro transparenta. Urringningen var som hos Lelong — på ryggen. På balklädningar. Men även eftermiddagsklädningen hade en lång fyrkantig urringning täckt av krep. Svart kläde till exempel med beige. Detta fönster i ryggen måste uppfunnits av en ung läkare utan praktik. Med den goda smaken hade det intet att skaffa. Man såg en hel del prinsessartade klädningar. Pliseringen är i det hela taget på retur. Sneder förekommo såväl i klädningar som kappor hos Jennys — men icke en hos Lelongs. Färgskalan däremot var densamma.

Det skulle vara tröttsamt för mina läsarinor om jag förde dem in i den ena modesalongen efter den andra på en gång. Jag har i denna översikt sökt framvisa modets riktlinjer.

PARTOUT.

Om Idun

blivit slutsåld på båtar och tåg så var vänlig anmäl detta omgående till Iduns Exped., tel. 16 46 och Norr 61 47.

Är absolut ööverträffad och säljes överallt

Hemligheten med Onda-vågorna.

Nyaste amerikanska förfaringssätt. Såväl med kortklipp hår som med långt hår erhåller Ni utan att använda Eder av hårtång riktiga, varaktiga ondulationsvågor medelst vår

ONDA-VÅGFORMARE

i förening med Beständighetsvatten som göra vågorna varaktiga även vid fuktig väderlek och transpiration. Ingen negerkrull utan vackra, mjuka ondulationsvågor. Onda-vågformaren gör Eder under ett års tid oberoende av Eder frisör. Sparar mycket tid och pengar. Kan användas hur ofta som helst. Garanterat oskadlig. Talrika tacksamhetskrivelser.

Pris komplett Kr. 5:—

ONDA-FÖRSÄLJNINGEN, Avdelning A, Tjärhovsgatan 54, Stockholm
 Leverans mot efterkrav plus porto eller mot förskottslikvid i kontanter.

SVENSKA TRYCKERI- AKTIEBOLAGET

STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
 Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
 Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2: 40 och 0: 90. Se till att Ni får åka Togal och ej efterapningar!

"Låt mig säga dig, lilla syster — —"

Hon var bara 18 år, en liten söt, naturlig och modärn ung flicka, som tillsammans med sin familj bodde på badhotellet.

Efter middagen bad alla de unga herrarna hon kände, om en dans — men ingen bad henne om en andra dans. Hon var olycklig, gick upp på sitt rum och grät, men så sökte hennes bror, den unge läkaren, upp henne.

"Låt mig säga dig en sak, lilla syster — —"

Ingenting förefaller oss män så obehagligt som armtranspiration. Använd icke parfym det förvärrar bara saken. Använd det kända medlet "Odo-Ro-No" ett par gånger i veckan, så är du kvitt detta obehag.

Kanske lider Ni också av transpiration under armarna utan att själv märka det? På andra verkar det däremot ytterst obehagligt.

Insänd nedanstående kupong så får Ni ett gratisprov av Odo-Ro-No, som sändes Er mot insändande av 20 öre i frimärken.

Madsen & Wivel, Østergade 26, Köpenhamn, K.
 Gratisprov av Odo-Ro-No önskas.

Namn:
 Adress: I.

Ressällskap.

önskas snarast för 17-årig flicka till Lausanne. Svar till Schweitzerresa, Iduns exp.

Iduns korrespondensklubb.

Som jag känner mig ensam och tycker det ibland är långsamt önskar jag brevväxla med äldre herre. Är själv nära 60 år.

Malla.

.. "I skogen jag sitter, runt om mig allt tiger", — synnerligen tacksam, om någon ville brevväxla under mörka höst- och vinterdagar vore

Skogstös.

Redovisning.

Till Iduns förening Födelsedagen har följande bidrag inlämnat:

Transport Kr. 2,722: 51	
Fru Signe Ekberg, Kalmar	2:—
Fru Selma Ohlsson, Simrishamn	5:—
Fru Ida Murelius, Falun	2:—
Fru Ida Rydberg, Kilafors	5:—
Fru Sigrid Carlsson, Malmö	2:—
Amiralinnan Beda Olsen, Stockholm	5:—
Fru Alma Grönfeldt, Stocksund	5:—
Fru Emma Charpentier, Lund	2:—
Fru Anna Kugelberg, Stockholm	1:—
Fru Svea Thörn, Karlskrona	3:—
Fru H. Larsson, Kallinge	10:—
Professorskan Minchen Leche, Stockholm	1:—
Grevinnan Ingrid Sparre, Leksand	10:—
Prostinnan Clara Sandahl, Uppsala	1:—
Organisten Hanna Nosslin, Skabersjö	1:—
Fru Maria Munl, Borås	1:—
Fru Eva Wretman, Stockholm	1:—
Fru Signe von Kiöbling, Alfta	2:—
Friherrinnan Ebba Hamilton, Hjortkvarn	5:—
Fru Hilda Teglund, Holmsund	2:—
Fröken Greta Haupt, Saltsjöbaden	5:—
Fru A. Undén, Stockholm	5:—
Fru L. Hemming, Billesholms gruva	2:—
Fru Emmy Widmark, Hålsingborg	5:—
Fru Agda Sohlberg, Spånåga	1:—
Transport Kr. 2,806: 51	

När Ni firar Er födelsedag,

tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt Er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannoligen icke var någon lyckodag. Anmäl Er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind Er att på varje Eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända Eder då varje år på Er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

4711. Eau de Cologne

Ett bad utan »4711», är som en ros utan doft. »4711» skänker badet dess utsökta charme.

Den, som vid inköp vill spara sig förlust och förtret, begär alltid den äkta 4711 (blå-guld-etikett) och tillbakavisar de talrika efter-
apningarna.

HEMTREVNADSRÅD

Meddelade av möbелarkitekt David Blomberg.

En lägenhets möblering.

Huru bör en lägenhet tapetseras bestående av hall åt höger, herrum i mörk ek med mörkt gobelinovantåg i brunt och grönt, salen till venster, salsida med möbel i mahogny med gulbrunt ovan-
tåg och sängkammaren bredvid herrummet. Är det olämpligt, att mitt i hallen placera ett avlångt matbord i ljus ek? Matsalsbuffén måste troligen av utrymmesskäl placeras i köket, vilket, då familjen består endast av 2 personer i vardagslag kommer att tjäna även för intagande av måltiderna. Gashäll. Maten tages från centralkök.

Prenumerant.

Svar: I hallen föreslås en enfärgad grå tapet liknande en mur-
ytas färg. Det ljusa matbordet av ek blir där troligen för intetsägande och för stort. I stället föreslås mörka renessansmöbler. Mot herrummets gobelin och mörka ek en terrafärgad, varm tapet. Salongens mahogny och gula möbelyg mot en randig tapet i lätta gråa och grågröna färger eller ett ej alltför påträngande lila, varm ton. Sängkammaren exempelvis i Vieux rose.

Ett flickrum.

Fråga: Hur skall jag trevligast och mest praktiskt, utan att det blir alltför dyrt, möblera ett flickrum. Rummet är 4,5x3 m. och har ett fönster. Vilken sorts matta? Tillrädes korkmatta samt därpå en mjuk matta mitt på golvet. Och vilken sorts taklampa? Siden?

Hur högt ungefärligen torde priset kunna beräknas?
Självförsörjande.

Svar: Att döma av mätten få följande möbler plats i rummet: Soffa, bord, sekretär, 2 stolar, vilstol, bokhylla, vilka vitlackerade torde draga en kostnad av 700 till 1000 kr. Korkmatta, (parkettmönster) är alltid trevlig och hygienisk som golvbeläggning, på vilken en mjuk matta, hemslojd eller Wilton exempelvis, sedan lägges. Sidenampel: rose eller citrongul.

Skall sovrummet förvandlas?

Fråga: Snälla Idun, som hjälpt så många, giv mig ett råd! Vi ha en modern våning på 4 r. och k. På grund av rummens läge måste vi använda det största (5,5x5 m.) med 2 fönster, soligaste och vackraste rummet till sovrum. Hur bäst möblera det? F. n. ha vi en vitlackerad järnsäng m. mässingsbeslag och en den härligaste schäslong m. rosa-färgat överkast, en byrå, ett damskrivbord samt 2 bekväma stolar, allt i vitt o. rosa. Min man önskar nu i stället för sängen en ottoman samt ett vackert bord för att då vi ha gäster även kunna använda det vackra sovrummet. Jag är emellertid i valet och kvallet om vi ej bli mest belättna med en enhetlig sovrummöbel, alltså med 2 vackra vitlackerade sängar. Då kunna vi ju ej förstas använda rummet vid besök, men — en sängkammare bör väl se ut som en sängkammare, även om min mans förslag skulle vara mest praktiskt, eller vad tycker Idun?
Ung, oerfaren husmor.

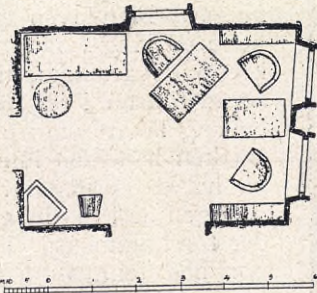
Svar: Då det finnes fyra rum i våningen, bör familjen förbehålla sig ett av dessa som utslutande sovrum. Man sover mycket bättre i en säng än på en ottoman, vilket har en stor betydelse för dagskonditionen. Ett

sammansatt möblemnt, som alltid innebär en kompromiss med ändamålsenligheten, avrådes.

Svårnöblerat herrum.

Fråga: Till ett synnerligen svårnöblerat herrum skall ny möbel anskaffas. Av vilka pjäser bör densamma bestå och huru skola de placeras i rummet, för åstadkommande av en hemtrevlig interiör? Har tänkt mig möbelen i mörk ek, klädd med varmt rödlila. Vilken färg å tapet, gardiner, draperier, lampskärmar? Vilken färgställning å nyss uppräknade föremål blir bäst i grannrummet, som har mahognymöbel klädd med blått hemslojdstyg.

S. W.

Svar: Rummet, som genom bristen på möbelyggar, verkligen är rätt svårarrangreat, bör kunna erhålla en uppställning lika medföljande planskiss. Trämaterialet: mörk ek eller björk. Rödlila möbelyg. Gardiner och draperier i samma färg, tapet mörkt gråbeige, lampskärm engelskt rött eller brunlung med lilaöverdrag av chiffon. Till grannrummets blågröna tyg och mahogny en bronsfärgad tapet.

Kan Carl Johansmöbler färgas?

Fråga: Kära Idun som alltid brukar giva råd och upplysningar i allt, säg mig en sak.

Är ägare av några stolar och ett bord i björk (antik Carl Johans stil) skulle nu låta renovera dem. Är förtjust i mörk möbel. Förlorar möbelen sitt värde om den bliver mörk, och vilket möbelyg är vackrast samt mattor, gardiner.

Mångårig prenumerant.

Svar: Äldre Carl Johans-möbler av björk besitta oftast en gulbrun färg av mellanmörk valör, vilken en kunnig snickare kan åstadkomma. En mörk färg, om det ej är mahogny, överensstämmer ej med stilen. Till möbelyg föreslås ett brunrandigt tyg, dito gardiner med en matta i grönt eller brunt med grått inslag.

Eftergjorda stolar.

Fråga: Har tänkt låta förfärdiga Karl-Johans-stolar, men snickaren, som har illustration å dessa, vet ej bestämda mått. Var därför god lämna mig fullständig uppgift å de mått, som förekomma å dylika stolar vid stilens uppkomst, å såväl fåtöljer som småstolar och taburetter. Vill ej ha va taburetterna med sidostöd ovanför stoppningen, såvitt dylika taburetter ingår i nämnda stil. Användes ej å dessa stolar även svängda framben?
N. N.

Svar: Stolstypen härrör från 1800-talets början och tillverkades lackerade, men ej med svängda ben, vilka däremot finnas å en senare liknande stol med ryggbricka i mahogny. Mätten äro ungefär följande: Stolens höjd 86 cm., framsargsbredd 46 cm., sitshöjd 44 cm. Fåtöljens höjd 89 cm., framsargsbredd 56 cm., sitshöjd 44 cm., ryggbrickorna rätt breda. Taburettens plan 48x35.

Under vägen.

De hade ett par år av sitt liv s. a. s. vandrat hand i hand. Den enes glädje var den andres fröjd och den enes sorg blev bådads.

Så hade de ju tänkt, att det skulle fortfarande, ty det var meningen att de skulle tillhöra varandra för livet.

Men så inträffade detta, som händer ibland utan att någon eller något tycks rå för det. Hans känslor för henne förändrades. Långt innan han tydligt sagt henne det, stod sanningen klar för henne. Med kärlekens säkra intuition hade hon förnummit det. Och van som hon var att böja sig för sådana livets skickelser vilka ingen mänsklig makt förmår ändra, resignerade hon och fortsatte sin väg allena.

Men hur tunga blevo ej stegen och hur arm gick hon där inte! Allt vad hon förut, innan hon mött honom, ägt, hade hon givit åt honom, och han hade behållit det. Men det han givit henne, blev ju återtaget den gång han förklarade att han misstagit sig.

Minnet av vad han givit en gång var så mångt av saknad efter vad som varit, att hennes väg hade blivit lättare, om hon kunnat befria sig därifrån. Tårar skymde blicken, så att hennes led syntes mörk, fastän himlen var klar och solen lyste. De små blommorna efter väggkanten märkte hon ej, men på tistlarna rev hon sina fötter, emedan hon ej såg klart nog för att kunna akta sig för dem.

Så småningom sinade dock tårarna. Åter såg hon, att skyn var blå och att solens föll över hennes ensamma väg. När hon gick förbi en vacker trädgård och såg rosorna därinne, eller kände doften av lövkojor och reseda sved det väl till inom henne vid tanken på att just en sådan täpp var det ju, som skulle varit hen

nes, men hon böjde sig ned och plockade de små vilda violerna vid sina fötter. När de i hennes händer vissnade, skulle där ständigt finnas nya att plocka från vägkanten.

Sin börda — minnet av vad hon en gång ägt — bar hon allttjämt lika troget med sig, men den böjde henne ej längre. Stolt och rak med höguret huvud bar hon på den. Varför lade hon inte av den? Inte var det väl något att bära med sig?

Jo, ty den hade blivit henne kär. Hon hade älskat — älskade ännu — ty hon hade ej kunnat ta något tillbaka — honom, som lagt bördan på henne, och han hade varit sådan, att han var hennes kärlek värd. Det var bara hon, som inte var sådan, att hon kunnat behålla hans kärlek.

Inte var det hans fel och inte heller hennes. Det hörde bara till det livets ve över vilket människobarnen ej råda, och det var ej att klaga och gråta över.

Men så sjönk hon plötsligt ned på vägen. Hon såg ej längre att gå, så mörkt blev det för henne, och hon orkade ej, så trött blev hon.

Bördan hade blivit så olidligt tung. Vad hade då hänt? Han hade förrätt henne. Aldrig skulle hon tro det, om ej det tydligaste bevis givits. Endast de två visste om detta. Hon hade ej sagt det, så hade *han* gjort det. De smattrande skatorna, som setat i tallen och nu, när de sågo henne digna ned på vägen, skrattande flögo åt alla håll, hade burit till henne budskapet.

Hon fick ej, kunde inte längre tro på honom. Kunde hon då tro på någon mera? Detta var något mycket svårare än den gången han lossade sin hand ur hennes, därför att han gick bättre utan den. Med *den* bördan, han nu på detta sätt givit henne, orkade hon ej gå vidare.

Hon behövde det ej heller. Barmhärtiga väsen lossade den och läto den falla, så hjälpte de henne själva opp och ledde henne tills hon åter kunde gå själv.

Så småningom gick hon åter säkert, men nu syntes henne vandringsmeningslös, eftersom hon ingenting hade att bära på. Men så hände det sig, att hon då och då fick sällskap med någon, vars börda blivit medvandrarer för tung.

Då hjälpte hon alltid honom eller henne ett stycke av vägen, medan den uttröttade fick hämta nya krafter.

Till slut blev hennes väg icke längre ensam, ej arm, ej meningslös utan rik och full av mening. De väsen, som en gång, utan att hon visste, hur det då gick till, löste bördan från hennes axlar, viskade ibland till henne vänligen manande ord. Då lyfte hon alltid upp ögonen och spanade med längtan i blicken efter målet. Fast hon ännu ej kunde skönja det, var hon glad i hoppet, ty hon visste, att hon med varje dag kom det närmare.

Där funnos de, som fröso ihjäl under de förfärliga stormar, som ibland rasade, men henne rådde icke de kallaste vindar på, ty hennes hjärta var varmt och brinnande av kärlek, icke såsom en gång till en enda, utan till de många medvandrarerna.

Bo Werner.

Tråkigheten, dess uppkomst och dess eventuella botemedel.

(Tankar och reflexioner av skilda anledningar.)

Ordet tråkighet möter oss emellanåt redan ur barnamun. Vem har inte hört orden: "Mamma, det är så tråkigt, vad skall jag göra?"

IDUNS KOKBOK

av Elisabeth Östman-Sundstrand

är en oundgänglig hjälp vid

**syllning,
konservering,
svampinläggning.**

J.-trefärgstryckt riktt illustrerad
ny upplaga.

Kr. 6:-

Rekvirera genast från närmaste bokhandel eller direkt från

Iduns Expedition · Stockholm.

Mot postförskott.

Portofritt.

Vi ha också hört om "tråkigheten på landsbygden".

Nu på det yttersta i dessa tider och dessa dagar ha vi hört om "tråkigheten i sällskapslivet" och så till allra sist sättes liksom pricken över i'et med ett hart när underligt tal om, att dels den svenska kvinnan är tråkig och dels att hon har tråkigt. Jag skall be att få åtminstone i vissa fall opponera mig i största korthet mot en hel del av allt detta.

Men vi få gå i tur och ordning med frågorna.

Alltså. Först var det barnens ord om att de ha tråkigt. Det är de vuxnas fel. Friska och duktiga barn, som ha lite rörelsefrihet ha aldrig tråkigt. Det är bara när de stora med sitt ideliga tal om kläder etc. annat, vilket skall aktas, hämma barnens naturliga instinkt att röra sig, som åstadkommer detta. Jag besöker varje vecka ett hem, där två gossar växa upp i glädje och frihet. Aldrig ha de tråkigt. Aldrig har modern ens en dag behövt roa och sysselsätta dem. Men vet ni vad hon gör? Jo, hon låter sina små gossar vid behov och tillfälle hjälpa sig med ett och annat. Alltså se vi att den bästa sysselsättningen till att motverka tråkigheten är arbetet.

Botemedlet mot tråkigheten hela raden igenom, heter verksamhet. Den som är verksam i livet, gör sitt arbete med kärlek och intresse, den människan har aldrig tråkigt. Vilan, frisk luft och någon förströande sysselsättning är ljuvlig utan like och kastar ett skimmer över henne, sedan hon njutit därav, så att det kommer ett visst något över henne, som gör att hon blir allt annat än tråkig. Var och en vill rå om henne med samtal och prat. Alla tycker hon är trevlig.

Tråkigheten på landet kunna vi behandla på papperets sista rader. För en del år sedan sade jag en gång. *Ljus* måste komma ut på landsbygden och detta i flera bemärkelser. Ljus på de mörka färdevägarna först och främst.

Omöjligt, sade någon.

Men när jag nu går ut på vägar, där förr egyptiskt mörker rådde — strålar det elektriska ljuset. Och vad mer, — färdevägarna äro rena och vackra, makadamiserade.

Detta är bara en början. Men fortsätter nu detta blir det snart *ljus över landet*. Och så försvinna tråkigheter på landet efter hand. Så tror åtminstone *Ebon*.

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol · Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-"Goedecke" finns det ingen ersättning.

Anusol-"Goedecke" upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

Sol och skönhet

Äro två begrepp, som när det gäller hyns skönhet, kunna visa sig ganska oförenliga. För stark påverkan av solen ger nämligen hyn lätt mycket svårbotliga skador. Förebygg detta genom att dagligen behandla Eder hy med

Syster Ellas Hudcreme

Ett efter ingående studier av den mänskliga hudens funktioner och behov sammansatt hudnäringsmedel, som i det det bygger på hudens naturliga fettämne understödjer dess strävan att förnya sig själv och bibehålla sig frisk och spänstig. Motverkar icke en klädsam solbränna.

Syster Ellas Dagcreme

En torr hudcreme för bruk under dagen med förmåga att ögonblickligen upptagas av huden och skydda den mot skadliga påverkningar under dagen. Gör hyn vit, matt och vacker och bildar ett utmärkt underlag för puder. Svalkande, behaglig och oumbärlig för en rationell hudvård.

En praktisk lärokurs för flickor erbjuder Etisk-pedagogiska institutet i Upsala, som nyss utsant program för arbetsåret 1926—1927 jämte redogörelse för det gångna året. Det är ett slags överbyggnad på högre flickskola och real-
... med undervisning i en del teoretiska och praktiska ämnen, som egentligen borde tillhöra högre kvinnobildning, men ej har plats i den vanliga skolkursen. Så på den praktiska sidan spådbarnsvård, barnsysselsättning och vävning, på den teoretiska sidan psykologi och uppfostringlära, konsthistoria och samhällslära. Dessutom har institutet en kurs i engelska med infödd lärare. Ungefär halva tiden ägnas åt praktiskt arbete. Den teoretiska undervisningen ges huvudsakligen genom föreläsningar. Institutet är ensamt i sitt slag, men fyller uppenbarligen ett behov. Utom denna "sociala" linje inrymmer institutet även ett *Kindergartenseminarium* med fullständig utbildning för Kindergarten — en bana med stora framtidsmöjligheter.

?FRÅGOR OCH SVAR!

Simning.

Fråga: Vill den snälla Idun säga mig om det finns någon bok avhandlande simkonsten?

Friluftsbadare.

Svar: Simlära av Erik Bergvall finns i varje bokhandel.

Skolfråga.

Fråga: Vore tacksam om Idun kunde upplysa mig, om det finns någon skola, här i Stockholm, för efterblivna barn. Har hört, att det lär finnas en sådan i Stockholm, som förestås av en fröken Thamm, där barnen få bo i sitt hem och erhålla undervisning några timmar dagligen.

Höstterminen 1926.

Svar: Någon sådan skola ha vi ej lyckats få reda på, men väl att praktiserande läkaren d:r Alfild Tamm intresserar sig för efterblivna barn och ger råd om vilken skola eller undervisning som anses lämplig. Hon börjar åter sin praktik 1:sta sept.

Sorgdräkt.

Fråga: Huru länge bör man för att anses comme-il faut bära sorgslöja efter föräldrar? På landet brukas det ett helt år, men har märkt, att detta ej är seden i storstäderna.

Ständig lösnúmerköpare.

Svar: Det vanligaste är att bära slöja i 6 månader och crêpe på klänningen lika länge.

Myror.

Fråga: Hur skall man utrota myrstackar från en tomt som skall bebyggas.

Svar: Det är inte annat att göra än att gräva undan den. Sedan strör man rätt tjockt med en blandning av borax och koksalt för att alldeles fördriva myrorna från platsen.

Fläckar.

Fråga: Har en nästan ny handväska med läderplastik, men trots att jag varit mycket rädd om den, har det kommit mörka fläckar på den troligen av vatten Kan Idun säga mig hur dessa kunna avlägsnas utan att väskan blir förstörd?

Ledsen.

Svar: Gör en lösning av oxalsyra i litet vatten, doppa en ren vit lapp däri och tvätta över väskan, så försvinner fläckarna.

Trädgårdsarkitekt.

Fråga: Finns i Sverige någon utbildningsanstalt för kvinnliga trädgårdsarkitekter?

Vilka äro förutsättningarna för att vinna inträde vid en sådan kurs?

Har genomgått trädgårdselevkurs och praktiserat ett år.

Dahlia.

Svar: I Sverige finnes ingen sådan kurs, men i Dalhem utanför Berlin givas kurser för kvinnliga trädgårdsarkitekter. Och i Köpenhamn vid Det Tekniska Institutet givas kortare kurser i trädgårdsanläggning.

För att få inträde vid en sådan kurs fordras att vara i besittning av konstnärlig smak och ha någon övning i ritning helst vid ett arkitektkontor.

Mönsterpunsning.

Fråga: Hur skall jag bära mig åt att överföra ett mönster på mörkt tyg, när jag inte vill kosta på att låta göra det i en broderiaffär?

Hemarbete.

Svar: Sedan mönstret är uppkalkerat på papper eller kalkerväv, lägger man detsamma på en hård kudde eller mångdubbel filt och prickar upp konturerna med en ej för grov hattnål med helt litet mellanrum mellan hålen. Om man önskar konturerna mycket fina använder man en finare nål. När hela mönstret är upprickat, lägger man det över tyget på den bestämda platsen och fäster det så, att det ej glider, därpå tar man en lapp sammanrullad till en boll med fast yta, och doppar den i pulveriserad krita samt överstryker därmed alla mönstrets konturer. Pulvret nedtränger i hålen och mönstret avtecknar sig på tyget. Papperet borttages försiktigt och man blåser sakta bort den överflödiga kritan. Därpå tecknar man upp mönstret med en fin märdpencil doppad i vit akvarallfärg.

BOKNYTT

Sigtuna den minnesrika gamla Mälarstaden som tack vare Sigtunastiftelsen fått en även modern föremål är föremål för en av docenten Bengt Thorde- man författad skildring som å Norstedts förlag utkommit i serien Svenska Kulturorter. Sakligt och underhållande berättas här om denna kulturellt vars historia är fylld av intresserfyllda data. Det är ett Visby i smått som förtjänar än större uppmärksamhet av vår samtid och därför rekommenderas livligt den lilla med förträffliga bilder i mängd försedda volymen.

Nytt, stort arbete av ärkebiskopen.

Den 19 augusti 1925 öppnades det Ekumeniska mötet i Stockholms Storkyrka. Ett år har flutit sedan dess, men verkningarna av det stora mötet göra sig märkbara, och med oförminskad iver arbetas i alla länder på fullföljandet och utformandet av de impulser och idéer, som här gavs. Större och mindre arbeten rörande det Ekumeniska mötet ha utkommit på de stora världsspråken och flera kunna väntas. Mötets fullständiga förhandlingar ha utgivits på både engelska och tyska i volymer om 900 sidor. På svenska språket föreliggas redan två arbeten om mötet. Främst märkes det av general O. B. Malm vid årsskiftet utgivna prakverket *Bilder och blad från Ekumeniska mötet*, (Diakonstyrelsens Bokförlag), ett synnerligen väl sammanställt och rikhaltigt bild- och text-

Förtviva icke

om Ni lider av nervös huvudvärk, ty det finnes ett ofelbart medel mot även de svåraste nervsmärtor. Globoid är det kraftigt verk-samma, men ofarliga medel, som i ett nu kan göra en nyss av nervvärk plågad människa åter glad och nöjd samt redo till arbete eller nöjen. Ni kan tryggt taga Globoid när som helst, ty det är ofarligt för hjärta och mage.

Globoid erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av Kr. 2:30 och 1:25 pr flaska.

NYTT FRÅN PARIS

Generande Hårväxt försvinner med DIXORASE

Garanterat
oskadligt.
I tuber å Kr. 1.25
och 2.50.

LA VELOUTY

Ger skönhet åt Ansikte, Hals, Byst, Armar och Händer.
I tuber å Kr. 0.75 o. 2.50.
Ersätter Crème o. Puder utan att smeta.
3 färger: vitt, gult o. naturell.
DIXORS NEDERLAG
22 Birg.-Jarlsbg., Sthlm. N. 569.

Löberg & Son

Högsta kvalitet. Berömd ton.
Mästern Samuelsgatan 33, Stockholm.

Filtar och Schalar

absolut största sortering och billigaste priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgsgatan 9 A, Stockholm. Tel. 163.

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem.
Tvätt, Sthlm.

I bokhandeln har utkommit

Av W. Gedda

ANVISNING

hur maträtter skola sammansättas.
Bundet ex. 1:75.

貨中 Kinamagasinet

Råsidan 3:50, Dukar, Flygeltäcken, Kuddar, Konstsaker, Mattor m. m.
Birgerjarlsbg. 12, Stockholm.
Tel. 72435.

Infört genom Stockholms Läkareförening

Professor PATRIK HAGLUND
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska
Privatklinik
Sturegatan 62, Stockholm.
R. T. 75025. N. 8301.
För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbingar.

Dr A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.

Arvika: Arvika Nyheter.

Avesta: Avesta-Posten.

Bollnäs: Tidningen Ljusnan.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falkenberg: Hallands Nyheter.

Falun: Falu-Kuriren.

Gävle: Gefle-Posten.

Halmstad: Tidningen Halland.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Hörby: Mellersta Skåne.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Karlstad: Värmlands Läns Tidning.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Köping: Bärgslagsbladet.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Lindesberg: Bergslagens Tidning.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skara: Skaraborgs Läns Tidning.

Skellefteå: Skelleftebladet.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonssblad.

Sollefteå: Nord-Sverige.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Söderköping: Söderköpings-Posten.

Tranås: Tranås Tidning.

Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohusläningen.

Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Upsala: Tidningen Upsala.

Vadstena: Östgöta-Bladet.

Visby: Gotflänningen.

Vänersborg: Elfsborgs Läns Annonssblad.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

Örebro: Örebro Dagblad.

Örnköldsvik: Örnköldsviks-Posten.

Östhammar: Östhammars Tidning.

Köp

Lucks

KARAMELLE-RADE
valnötter, mandel, jockeymössor m. m. i ½ kgs. vackra dekorerade bleckburkar.
Kr. 2.—
fraktför. kr. 2.60

PERCY F. LUCK & Co.

Var på den säkra sidan

vid valet av näringsmedlet för Ditt barn och välj genast det världsberömda Mellin's Food, som är den bästa möjliga ersättning för modersmjölken och skänker Dig den största tryggheten för att barnet skall få en stark och kraftig organism.

Mellin's Food

Den föda, som ger krafter. Förordas av läkare. Pris kr. 2:75 pr burk.

Mellin's Food Biscuits rek. vid övergången till fast föda samt för svaga personer av alla åldrar. Pris Kr. 2:75 pr ask. Finnes på apoteken och i Droghaffärerna. Prov och broschyrer gratis fr. Mellin's Food Depot, Malmö.

PÅ **7** TIMMAR

• TORKAR •
EDER • LINOLEUMMATT •
SOFI • FERNISSAS • MED

GENTELES

7 TIMMAR-LACK

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt

„Cochlea“

pat. reg.n:r 28579. Världens bästa och finaste elektriska hörapparat. 1925 års modell försedd med reglering för 10—50 styrkegrader.

Begär prospekt och intyg.

Malmö Bandage-Etablissement,

Per Vejersgatan 9.

Försäljare för Stockholm: Majorskan J. Petersohn, Rådmanngatan 9.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Lilla Vattugatan 14 - STOCKHOLM. Tel. 7576, N. 18336.

Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

Verkligt Hygenisk dambinda Tillverkas sedan 20 år i Sverige endast av Göteborgs Kem.-Tekn. Fabr. Göteborg

Försäljes i Sjukvårds-, Parfym- & Vitvaruaffärer. Engros hos Gustaf Hjelm & Co., Norrtullsg. 8 A, Stockholm.

materiel från den minnesrika kongressen. Detta ståtliga arbete i kvartoförmat föreligger även i särskild lyxupplaga samt i ett antal nummerade exemplar. Den norske teologen, d:r Eivind Berggrav har på Sveriges Kristliga Studentrörelses Bokförlag utgivit en koncis översikt av mötets gång och dess betydelse under titeln *Ekumeniska mötet i Stockholm 1925*. Det förra arbetet är närmast att betrakta som ett minnesalbum och det senare som en kon- turteckning. Ett ingående fullt och rikt klargörande verk från ledande håll har emellertid hittills saknats trots att efterfrågan varit stor. Till glädje för alla dem, som med intresse och kärlek omfattat den ekumeniska tanken, kan nu meddelas, att det lyckats ärkebiskopen, trots en oerhörd löpande arbetsbörda och otaliga representationsplikter att fullborda manuskriptet till ett fullt auktoritativt arbete om det Ekumeniska mötet. Att från i ordets egentligaste bemärkelse *initierat* håll få en allsidig överblick över denna epok i kristenhetens historia är av oskattbart värde. Då ärkebiskopens strävanden varit inriktade på just samlandet av de kristna kyrkorna till en högre enhet i liv och arbete, skall det bliva av oerhört stort intresse att få följa hans framläggande av fakta och skildring av personer och händelser. Härvidlag, om någonsin, skall man också lära känna honom själv, kyrkomannen och personligheten i hans verk.

Det stora arbetet, som kommer att omfatta cirka 600 sidor i stort oktavformat illustreras av 150 porträtt och bilder och väntas föreligga i bokhandeln i medio av oktober. Det utgives på Svenska Kyrkans Diakonistyrelses Bokförlag.

P. R. E. har som ett första försök sänt oss detta lilla icke så oävana poem som speciellt bör tilltala mödrarna:

Till min lilla "Guldlock".

Rosengull lilla, nu är det kväll
nu skall min Rosengull sova.
Stjärnorna tindra å svartan päll.
Vindarna sucka så dova.

Nu är det kväll, och solen har flytt.

Nu skall min Rosengull drömma,
ila till sagornas rike på nytt
dagens små sorger förglömma.
Ja, Rosengull lilla, sov du i ro,
dröm i din moders armar!
Ljuvt är att vila i omhugnat bo,
när världen därute larmar.

Glöm ej

att skaffa Eder

Iduns Kokbok.

Ny utvidgad upplaga.

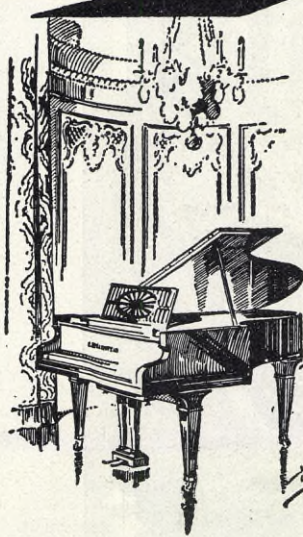

Med "YvY" man sig tvättar
i alla jordens hörn;
den alla rynkor glättar
på Orust och på Tjörn. —
På kvisslor och på finnar
gör YvY-tvålen slut,
från Bombays tempelpinnar
till Peking österut.

YvY-Tvålen säljes landet runt à 1 kr.

Bechsteins

Flyglar

Aug. Hoffmanns
Pianomagasin
Malmskillnadsg.
25 B.

Jag anser de Bechsteinska instrumenten
som de skönaste och känsligaste instrument
i världen.

Richard Strauss.

Kvalitetsfabriken

är det hedersnamn Nya Margarin A.-B. Svea fått. Anledningen härtill är givetvis Sveas goda kvaliteter, av vilka särskilt högsta märket smörblandat margarin Runa vunnit en enastående popularitet på grund av sin friska delikata smak, ypperliga konsistens och dryghet.

NYA MARGARIN A.-B. SVEA

RUNA

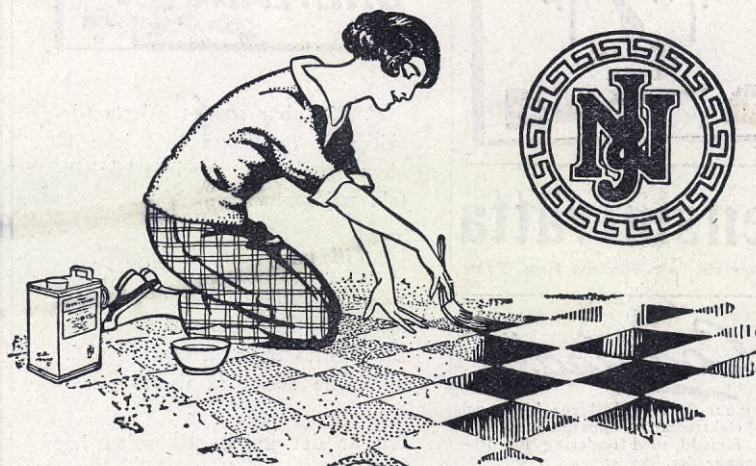
Gyllenhammars HAVRE-MUST

ÄR DET
BÄSTA
SOM FINNS

3 öre en portion FÖR ALLA ÄLDRAR En portion öre 3

Gütermanns Sylfke

Som splitter nya bli korkmattorna

Ni får gratis på begäran en broschyr om J & N-fernissorna från generalagenten.

när de fernissats med J & N:s överträffade Lino-leumfernissa. Den bildar en seg, elastisk yta, som väl står emot skurning och alltjämt håller mattan lika spegelblank. Det går som en dans att själv utföra fernissningen. För vanliga trägolvs skall Ni använda J & N Golvfernissa. Ett J & N-fernissat golv är lätt att hålla rent och alltid elegant — egenskaper, som varje husmoder vet att värdesätta.

Använd alltså nästa gång

JENSON & NICHOLSON'S MATTFERNISSA

Finnes hos Eder färghandlare.

Generalagent: JULIUS ARNHEIMS ANKA.
Skepparegatan 66 A, Stockholm. Tel. 748 69.